

Seçime giderken

Referandumun hemen ardından, Özal'ın "baskın basanındır" anlayışıyla kotarmaya çalıştığı erken genel seçime ilişkin gelişmeler Türkiye'nin siyasi gündeminde en ön sıraya geçti. Özal'ın partisi için en elverişli koşullarda ve iyice antidemokratikleştirilmiş bir seçim sistemiyle 1 Kasım'da yapılacak bir erken seçimle tek başına, üstelik eskisine kıyasla nispeten daha "meşru" görünümü bir meclis çoğunluğuna dayanarak bir beş yıl daha hükümet etme hesapları, Anayasa Mahkemesi'nin Seçim Kanunundaki milletvekili adaylarının tespitiyle ilişkin hükmü bu seçime mahsus olmak üzere değiştiren kanun maddesini iptal etmesiyle, bir ölçüde sekteye uğradı. Referandum sonrasında yaşanan olaylar, bir yandan rejimin niteliğini açıkça sergilerken, bir yandan da sol güçlerin 12 Eylül'ün başından beri demokrasi mücadelesi konusunda öne sürdükleri, ısrarla savundukları ve hayata geçirmeye çalıştıkları görüşleri ne denli isabetli ve hayati önemde olduğunu bir kez daha gösterdi.

Evren-Özal yönetiminin erken seçimle ilgili tutum ve manevraları, rejimin özü itibarıyla değişmeden kaldığını, kendi koyduğu kuralları dahi işine geldiğinde ihlal etmek-

Gerekli olan kararlı tutumdur

Özal hükümeti Anayasa Mahkemesi'nden dönen anti-demokratik seçim yasasını küskün ANAP'lı milletvekillerinin kimilerini yeniden seçime karşılığı kullanarak bir kez daha meclisten geçirdi. Muhalefet partilerinin karşı çıkışlarına, kamuoyunun protestolarına karşın, Özal bu antidemokratik yasa ve öteki devlet olanakları ile iktidarı bir dönem daha uzatma çabasında. Anayasa Mahkemesi kararını sadece biçimsel bir düzeltme ile yetinerek geçiren Özal, yangından mal kaçırma yöntemiyle amacına ulaşmak istiyor. Kuşkusuz bu kolay olmayacaktır!

Muhalefet partileri Anayasa Mahkemesi'nin bozma kararından sonra birlikte davranarak, TBMM'nin toplanmasını sağladılar. Meclis içtüzüğünü açıkça çiğneyerek çok sayıda milletvekilinin istemine karşın meclisi toplamamakta direnen TBMM Başkanı Karaduman bu kez meclisi toplantıya çağırarak zorunda kaldı. Kuşkusuz bu gerçekte meclisin başkanından daha çok Özal'ın meclisteki temsilcisi gibi davranan Karaduman'ın değil, doğrudan Özal'ın geri adım atması anlamına geliyor. Muhalefet partilerinin bu ortak tutumu Özal hükümetini gerilettiler. Ne var ki, muhalefet partilerinin bu ortak tutumları meclis toplantısı sonrasında aynı şekilde devam etmedi. İki partinin DSP ve DYP'nin boykot eğilimi ne yazık ki SHP tarafından benimsenmedi. Oysa ortak tutum, daha ilk örnekte de kanıtlandığı gibi Özal hükümetine kendisini yıkılmaya kadar götürecek bir dizi geri adımı atılabildi.

Doğru tutum, Sol Birliğin erken seçime ilişkin ilk bildirisinde de vurgulandığı gibi, demokratik ve dürüst olmayan bu seçim öncesinde demokratik bir anayasa ve demokratik bir seçim kanunu amaçlarında birleşilerek ortak tutum alınması ve bu tutumun kararlılıkla sürdürülmesi olacaktı.

Anayasa Mahkemesi'nin seçim yasasını geri çevirmesinden sonra bir kez daha doğru tutumun benimsenmesi için olanak ortaya çıktı. Gelişmeler bu olanağın da iyi bir şekilde değerlendirilebileceğini gösteriyor.

Oysa Türkiye'de demokrasinin kazanılması ancak geniş güçlerin ortak ve kararlı tutumuyla olanaklıdır. Ortak ve kararlı tutum somut ve birleştirici hedefler çevresinde örülebilir. Sol Birlik başından beri böyle bir tutumun izleyicisi ve savunucusu oldu.

Sol Birlik bu seçimlerde de bu doğrultuda çabalarını sürdürecektir, diktatörlüğün tecritinin hızlandırılması ve demokrasi güçlerinin kazançlı çıkması için seçimleri bir plat-

SOL BİRLİK BİLDİRİSİ

Seçimlerde tercihimizi demokrasi lehine kullanalım

Genel seçimler 1 Kasım'da yapılıyor. Genel seçim öncesinde Türkiye ve Türkiye Kürdistanı başka bir ülkede kolay görülmeyecek gelişmelere sahne oldu. Referandum sonrasında ANAP iktidarı seçim kanununda önemli değişiklikler yaptı. Tercihli oy sistemini, ön seçimi kaldırdı, parti temsilcilerinin meclise girebilmesi için gerekli barajı ülke çapında yükseltti ve ayrıca bölgesel barajlar koydu, propaganda süresini ise azalttı. Kısacası seçim kanunu iktidar partisinin önümüzdeki seçimlerde de iktidarda kalması için ne gerekiyorsa yapılarak önemli oranda değiştirildi.

Seçim kanununun, seçimlerden kısa bir süre önce iktidar partisi yararına büyük oranda değiştirilmesi, burjuva demokrasisinin kısıtlı olarak işlediği bir ülkede bile düşünülmeyecek bir durumdur. Böylesi bir keyfîlik ve pervasızlığa karşı esas olarak yapılması gerekli olan, "1 Kasım seçimleri ne demokratiktir, ne de dürüsttür" diyerek rejimin dayattığı böylesi bir platformu kabul etmemektir.

Seçimlere Evren-Özal rejiminin kurallarıyla katılmak kabul edildikten sonra da baskıcı 1982 Anayasası ko-

Devamı 7. sayfada

ten çekinmeyen keyfi ve baskıcı niteliğini aynen koruduğunu, hiçbir tartışmaya gerek bırakmayacak netlikle gözler önüne sermiştir. Aynı şekilde, rejimin çizdiği çerçeve içinde kalınarak, onun keyfince belirlendiği, istediği gibi yorumlayıp ihtiyaç duyarsa değiştirdiği ve gerekiyorsa pervasızca ihlal ettiği kuralları esas

olarak tutarlı ve sonuç alıcı bir demokrasi mücadelesi verilemeyeceği, referandum öncesi ve sonrasında meydana gelen gelişmelerle somut biçimde kanıtlanmıştır. Rejimi bir bütün olarak, başta 82 Anayasası olmak üzere tüm kurumları, tüm uygulamaları ve sonuçlarıyla doğrudan hedef alan, yığinsal, birleşik ve örgütlü bir mücadele sürdürülmeden demokrasinin kazanılamayacağı, Evren-Özal çetesiyle alaşağı edilemeyeceği, demokrasi düşmanı manevraları boşa çıkarılmayacağı gerçeği bizzat hayatın içinde yeniden ve yeniden doğrulanmaktadır.

6 Eylül referandumundaki "hayır" oylarının mümkün olduğunca büyük bir bölümünü ANAP'a devşirmeyi hedefleyen Özal, yangından mal kaçırıcısına bir gecede meclisten geçirdiği seçim kanunu değişiklikleriyle, bir taşla birden kuşu birden vurma niyetindeydi. Özal bir gün dahi yitir-

Devamı 7. sayfada

Cezaevlerindeki politik tutuklu ve hükümlülerin direnişi sürerken, İnsan Hakları Derneği de "Genel Af ve Ölüm Cezalarının Kaldırılması" için bir kampanya açtı. Kampanya boyunca şu ana kadar 30 bini aşkın imza toplandı.

Genel Af ve Ölüm Cezalarının Kaldırılması Kampanyasına destek veren Sol Birlik, tüm ilerici, demokrat insanları imza vermeye çağırıyor.

Yazısı 3. sayfada

Barış, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin yılmaz savaşçısı Behice Boran'ı yitirdik

Barış, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin yılmaz savaşçısı, Türk ve Kürt halkının seçkin evladı, Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran'ı 10 Ekim 1987'de yitirdik.

Mayıs 1910'da Bursa'da doğan Behice Boran, 1942'de Türkiye Komünist Partisi'ne üye oldu. "Yurt ve Dünya" ve "Adımlar" dergilerinin başlıca yazar ve yöneticilerinden olan Boran, zamanın iktidarı tarafından kürsüsü lağv edilerek doçent olduğu üniversiteden uzaklaştırıldı. Behice Boran 1950 yılında Türkiye Barışseverler Derneği'nin kurucusu ve başkanı oldu. Kore savaşına asker gönderilmesine karşı çıkan Boran ve diğer kurucu yöneticiler, 15 ay hapis ve 5 ay sürgüne mahkum edildiler. Boran'ın tek çocuğu olan Dursun Hatko bu sırada doğdu. 1951 tutuklamalarının son serisinde tutuklanan Behice Boran, 1961'de kurulan Türkiye İşçi Partisi'ne girdi, partinin 1964'teki kongresinde Genel Yönetim Kurulu üyeliğine seçildi, 1965 seçimlerinde de Urfa milletvekili olarak parlamentoya girdi.

Behice Boran 1970 yılında yapılan 4. Kongre'de Genel Başkanlığa seçildi. 12 Mart 1971 darbesiyle kapatılan Türkiye İşçi Partisi'nin diğer yöneticileri ile 15 yıla mahkum oldu. 1974 af yasası ile haptisten çıktı ve arkadaşları ile 1975'te Türkiye İşçi Partisi'ni yeniden kurarak Genel Başkanlık görevini sürdürdü. 12 Eylül 1980 askeri darbesinden son-

ra yurduşına çıkmak zorunda kalan Boran 12 Eylül yönetimince vatandaşlıktan çıkarıldı. Behice Boran'ın vefatı üzerine Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Komünist Partisi Merkez Komiteleri ayrı ayrı ve bir de ortak açıklama yayınladılar.

Türkiye İşçi Partisi Merkez Komitesi açıklamasında Behice Boran'ın partinin 27 yıllık mücadele tarihinin 17 yılına genel başkan olarak damgasını vurduğu belirtildikten sonra şunlar deniliyor: "Boran komünistti. Daha 40' larda genç bir öğretim üyesi, bilim adamı olarak örgütlü mücadele içinde yer almış, kafası ve kalemiyle olduğu kadar gerektiğinde dergileri sırtlayarak, köprü başında bildiri dağıtarak bütün benliğiyle kendini işçi sınıfına adanmıştı. 45 yıl boyunca hareketin gelişmesi uğruna, kaçınılmaz legalitesini biran önce gerçekleştirmek uğruna, birliğini sağlama uğruna, işçi sınıfı davası uğruna yaşadı, mücadele etti. Son günde son anda TIP-TKP birliğini müjdeledi. Tüm komünistlerin, işçi sınıfımızın başı sağolsun."

Boran'ın gerçek bir yurtsever, gerçek bir enternasyonalist olduğu vurgulandıktan sonra açıklamada "Boran özgürlükçü idi. O her türlü baskı ve tahakküme karşı özgürlük için mücadele etti. Kürt halkının varlığının tanınması ve üzerindeki baskıların kaldırılması için mücadelede birer kilometre taşı olan yazıları, sözleri, uğruna 15 yıl hapsin göze alın-

Devamı 7. sayfada

7. yılında 12 Eylül protesto edildi

12 Eylül cuntası işbaşına gelişinin 7. yılında ülke içinde ve dışında çeşitli şekillerde protesto edildi.

Türkiye ve T.Kürdistanı'nda, 12 Eylül'ü değil protesto etmek tartışmak bile yasak olduğundan protestolar ağır baskı koşulları altında gerçekleşti. Çeşitli kentlerde protesto bildirileri dağıtıldı, pullamalar yapıldı, pankartlar asıldı. Görünürde doğrudan doğruya 12 Eylül'ü hedef almasalar da yükselen toplumsal hareketliliğin sonuçları olan cezaevi direnişleri, tutuklu yakınlarının eylemleri, grevler, öğrenci eylemleri 12 Eylül rejiminin aradan geçen

yedi büyük baskı yılına karşın toplumsal mücadeleyi bastıramadığını, potansiyeli yok edemediğini gösteriyor ve 7. yılında 12 Eylül'e karşı en güçlü protestoyu oluşturuyor.

Ülke dışında ise 12 Eylül'ün 7. yılı çeşitli eylemlerle protesto edildi.

F.Almanya'da 6 kuruluş; Birlik Yolu, DİBAF, Gerçek ADK, KKDK, KOMKAR ve KURDKOM ortaklaşa bildiri çıkardılar ve 12 Eylül günü Hamburg, Düsseldorf ve Nürnberg T.C. Konsolosluklarının önünde protesto gösterisi yaptılar.

Devamı 2. sayfada

TİP Genel Başkanı B. Boran ile TKP Genel Sekreteri H. Kutlu'nun iki partinin birleşmesiyle ilgili ortak basın toplantısı

TİP Genel Başkanı Behice Boran ile TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu, iki partinin birleşmesi ve TBKP (Türkiye Birleşik Komünist Partisi)'nin politik ve programatik yakla; şımları konusunda bilgi vermek üzere, 7 Ekim günü Brüksel'de bir basın toplantısı düzenlediler. Toplantıya iki partinin imzalarının bulunduğu bir basın bildirisi sunul-

du ve gazetecilerin değişik konulardaki soruları yanıtlandı.

"Türkiye'nin önünde bugün demokrasiye geçilip geçilemeyeceği sorunu duruyor. Biz halkımızın demokrasi isteğine yanıt vermede en başta kendimizi sorumlu hissediyoruz. TKP ve TİP birleşme-

Devamı 7. sayfada

7. YILINDA 12 EYLÜL PROTESTO EDİLDİ

(Baştarafı sayfa 1 de)

Aynı gün Köln'de Partizan, Devrimci İşçi, Avrupa'da Dev-Genç, Halkın Kurtuluşu, TKP (B), TDKP-Devrimci Kanat,

TSK'nın katıldığı bir protesto yürüyüşü yapıldı.

Yine 12 Eylül günü İsviçre'de Zürih'te Avrupa'da Dev Genç, KAWA, SOL BİRLİK,

TDKP Taraftarları, THKO (TDY) Taraftarları, TKP (B), TSK-DK ve Partizan ortaklaşa bir protesto yürüyüşü yaptılar.

Londra'da Londra Halkevi, Sol Birlik, Anadolu Kültür Merkezi, İTİB, İTÖF, Türkiye-ler Kültür Merkezi, Kürdistan İşçi Derneği, Türkiye Dayanışma Komitesi'nin katıldığı bir protesto yürüyüşü yapıldı.

Stockholm'da ise SOL BİRLİK-Kürt Federasyonu, Avrupa'da Dev-Genç, Kürt Halkıyla Dayanışma Komitesi, İşçi Gerçeği, ve Dayanışma Komitesi'nin düzenlediği ATİK ve Partizan Yolu tarafından ise desteklenen bir protesto

yürüyüşü yapıldı.

Yunanistan'da ise Devrimci Sol, YSK-KY, Devrimci Savaş, Devrimci Kurtuluş, Acilciler, Devrimci Yol, Halkın

Kurtuluşu (Leninci Kanat), TKP (B), KAWA, Tekoşin, TKP-ML, Y.I.Ö., TDKP ve Sol Birlik ortak afiş çıkardılar ve ortaklaşa bir basın toplantısı yaptılar.

Batı Berlin'de ise Türkiye-ler Merkezi, Kürdistan İşçi Derneği, Kültür Merkezi, DİBAF, Birlik Yolu ve KKDK'dan oluşan Demokratik Birlik Komitesi, 11 Eylül akşamı meşaleli bir yürüyüş düzenleyerek 12 Eylül'ü 7. yılında protesto etti

OKURLARIMIZ YAZIYOR

vererek 12 Eylül cuntasına ve 1982 Anayasası'na hayır demiştir.

Çoğunlukla verilen "EVET" oyu ile halkımız anti-demokratik ve anti-sosyal olan 1982 Anayasası'nı bir köşesinden yırtmış, karanlığı aralamıştır. Türkiye halklarının ulusal ve toplumsal haklarını ayaklar altına alan, tarihinde görülmediği ölçüde karanlığa boğan 1982 Anayasası tümüyle ortadan kaldırılmalıdır.

Cezaevlerindeki baskılara ve insanlık dışı uygulamalara karşı direnen, insanlık onurunu yükseklerde tutan politik tutuklularla destekliyor, bu insanlık dışı uygulamalara derhal son verilmesini istiyoruz.

Türkiye'de baskı ve zorbalık altında tutulan Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce belirlemesi doğrultusundaki istemleri tanınmalı. Faşist rejimin Kürt'ü Kürt'e kırdırma planlarına son verilmeli, Kürt halkına karşı ilan edilmemiş savaş derhal durdurulmalıdır.

Bunun ilk adımı olarak özel terör timi derhal bölgeden çekilmelidir.

Sivil sıkıyönetim olan olağanüstü hal uygulamasına derhal son verilmelidir.

Başta düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayanlar olmak üzere tüm yasak ve kısıtlamalar kaldırılmalıdır.

Bunun ilk adımı olarak yasaklanmış politik parti ve hareketler hakkındaki tüm davalar kaldırılmalı ve bu parti ve hareketler serbestçe çalışma olanağına kavuşmalıdır. Sendikalaşma ve grev hakkı üzerindeki tüm kısıtlamalar kaldırılmalı, DİSK ve bağlı sendikaları açılmalıdır.

Vakit geçirmeden genel politik af ilan edilmeli, zindanlar boşaltılmalıdır.

TÖB-DER, BARIŞ DERNEĞİ v.b. demokratik örgütlere ilişkin davalar son bulmalı, bunların serbestçe çalışmaları sağlanmalıdır.

YÖK ve benzeri tüm antidemokratik kurum ve kuruluşlar dağıtılmalı, üniversiteler ve eğitim kurumları demokratikleşsin.

Yurttaşlıktan çıkarılanlar ile ülke dışında yaşamak zorunda bırakılan tüm Türkiye-ler

koşulsuz yurda dönebilmelidir.

Yurtdışında çalışmak zorunda kalan tüm Türkiye-ler göçmen işçilerin genel seçimlerde bulundukları ülkede oy kullanabilmeleri sağlanmalıdır.

Geçtiğimiz günlerde polislerce katledilen DİDAR ŞENSOY'un ölümünden tutuklu ve mahkum yakınlarını coplatan, yerlerde sürükleten, tutuklanan Özal hükümeti sorumludur.

Didar Şensoy'un katillerinden ve 12 Eylül'den bu yana öldürülen, sakat bırakılan tüm devrimci ve demokratlara işkence yapanlardan hesap sorulmalıdır.

Sol Birlik taraftarı
Hollanda

Atina'da politik tutuklularla dayanışma ve 12 Eylül'ü protesto mitingleri

Değerli dostlar,

Türkiye ve T.Kürdistanı'nda cezaevlerinde sürmekte olan açlık grevleriyle bir dayanışma mitingi düzenlenerek, Evren-Özal diktatörlüğü Atina'da protesto edildi. Miting Yunan Parlamentosu'nun önünde başlayarak Türkiye konsolosluğunun önünde Evren'in bir maketinin yakılmasıyla son buldu. Eylemi düzenleyen hareketler tarafından bir bildiri dağıtıldı. Eylem, Sol Birlik, YKK, TKP (B), YÖ, Dev Sol, THKP C Acilciler, YSK KY, Dev Savaş ve Dev Kurtuluş hareketleri tarafından düzenlendi.

12 Eylül cuntasının 8. yılına girmesiyle ilgili bir basın toplantısı, bir miting ve bir afiş çıkarıldı. Sol Birlik olarak ayrıca bir bildiri dağıttık.

10 Eylül'de Atina'nın Barolar Birliği salonunda düzenlenen basın toplantısında Türkiye ve T.Kürdistanı'ndaki halkların 7 yıl içinde yaşamış oldukları baskı, zulüm, işkence, işsizlik ve Kürt halkının sürgün edilme olayı hakkında açıklamalar yapıldı. Ayrıca 6.

Ali TERZIOĞLU (TİP)

SEÇİM

Lafı dolaştırmadan daha baştan belirtelim: Önümüzdeki seçim ne gerçekten bir seçim olacaktır, ne de bu seçimle ortaya çıkacak parlamento halkımızın gerçekten düşünce ve iradesini yansıtan bir organ.

Çünkü bu seçimde de partilerimiz, Sol Birlik partileri ve diğer birçokları yoktur, seçime katılan partiler olarak yoktur; çünkü yasaklıdır, illegal çalışma zorundadırlar; kimi yöneticileri hapistedir, kimi kaçak veya sürgünde.

Ve çünkü bugünkü seçim yasası, tek parti döneminde bu yana gelmiş geçmiş bütün seçim yasalarının en antidemokratik olanıdır.

Ve çünkü bu seçim yasasının dayandığı anayasa, 12 Eylül faşizminin hazırladığı anayasadır. O zamanki halk oylamasına gelince, geçen ayki ile arasındaki fark bile o oylamanın nasıl bir "oylama" olduğuna yeterli kanıttır.

Ve çünkü yalnız anayasa ve seçim yasası değil, devlet ve toplum düzeni ile ilgili bütün yasalarda, Olağanüstü Hal yasasından YÖK yasasına kadar hepsinde de aynı durum söz konusudur. Bir seçimi gerçekten seçim kılacak öğelerin önde gelenlerinden biri olan, daha seçimin öncesinde görüşlerin serbestçe tartışılıp billurlaşmasına, bütün alternatiflerin, elbette hepsinin serbestçe değerlendirilmesine, böylece seçmenin neyi, kimi ve niçin seçeceğine serbestçe karar vermesine olanak sağlayacak ne serbest basın-yayın, iletişim, ne de bırak politik partileri- ekonomik, sosyal demokratik örgütlenme olanağı var; ya tamamen yasak, ya da yasak sayılacak kadar kısıntılı.

Ve çünkü bütün bu yasaları da geride bırakan örgütlü terör, örgütlü devlet terörü kol gezmede; ve de karakolda, emniyette işkence ve zulüm. Ve sonra övünülerek belirtilen olgu: depolitizasyon.

Ve çünkü... fazlasına gerek yok. Bunlardan herhangi biri bile bir seçimi tek başına 'şaiabeli' kılmaya yeter artar.

Yineleyelim; bu seçim de gerçekten seçim olmayacaktır. Bu kesin bir doğrudur. Ama onun kadar kesin bir başka doğru da var ki, o da şu veya bu biçimde ve ölçüde, önünde açılmış en küçük olanaktan sonuna kadar yararlanat beceri ve zorunluluğudur. Seçime öncelikle bu açıdan bakıp değerlendireceğiz. Seçim gerçekten bir seçim olmayacaktır, ama gene de bir seçimdir. Yani 12 Eylül'le bütünleşmiş iktidar partisinin karşısına, gene 12 Eylül sonrası kurulmakla birlikte kimi 12 Eylül öncesi partilerinin çizgisini sürdüren ve ANAP'ın muhalefeti olarak çıkacak partiler vardır, kiminin muhalefeti, gaspdimiş gördüğü politik iktidarı yeniden sahip olma düzeyini pek aşmıyor görünse de.

Son referandum da gösterdi ki, koşullar ne ölçüde elverişsiz olursa olsun, iktidara alan kaybettirmek mümkündür. Gerçekten referandum, küçük bir farkla da olsa sonuçta "evet"lerin ağır basmasıyla, anayasanın bir maddesinin halk oylamasıyla iptaline yolaçmış, eski anayasa oylamasını ve buna bağlı olarak bizzat anayasanın kendisini ve onunla birlikte seçilmiş sayılan cunta başı Evren'in durumunu yeniden gündemin baş köşesine getirmiştir. ANAP'ın diğer partilerin toplamı ile hemen aynı oranda oy almış görünerek seçime ilişkin manevradaki başarısı, aradaki farkın beklenen düzeyde gerçekleşmemesinin yol açtığı sıkıntı vb., bütün bunlar herhalde ikincil kalır. Nitekim kalmaktadır da. 'Demokratik anayasa' özlemi öylesine yaygın ve güçlü olarak kendini hissettirmektedir ki, muhalefet partileri de bu çerçevede görüş açıklamakta ve işbirliği olanaklarını araştırdıklarını belirtmektedirler.

"Demokratik anayasa" deyimi, bu açıklamalarda henüz içinin nasıl doldurulacağı bilinmeyen boş bir kalıp gibi tekrarlanmış olsa da bu, kuşkusuz önemli adımdır. Yukarıda seçim için belirtilen koşullarda yapılmış olmasına karşın referandumda elde edilen sonuç ile birlikte, daha bu görüş açıklamalarıyla dahi 12 Eylül küçümsenmeyecek bir alan yitirmiştir demokrasi lehine. Seçimde, 12 Eylül'le bütünleşmiş -bunun bir kez daha altını çizelim- ANAP'tan esirgenecek her oy, ANAP'ı geriletecek her uğraş 12 Eylül'ün yeni yeni alanlar yitirmesi demek olacaktır; kuşumuz olmasın.

Eylül referandumunun Türkiye'ye demokrasi getiremeyeceğini, bunun sadece bir aldatmaca olduğunu belirttik. Cuntanın kitlelere hayır kulanacakları dayatmasına karşın Türkiye'de insanların yarısından fazlasının cuntanın aleyhine oy kullandığını vurguladık. 11 Eylül'de de Atina'nın merkezinde bir miting düzenlendi. Mitinge 500'ün üzerinde insan katıldı. Mitingin ardından Türk Konsolosluğu'na doğru yürüyüşe geçen kitle "Ortak düşman emperyalizmdir. Kahrolsun askeri faşist diktatörlük. Faşist cunta Kürdistan'dan defol, yaşasın halkların kardeşliği" sloganları atıldı. Basın toplantısı yürüyüş ve afiş Sol Birlik, YKK, Dev Sol, Dev YOL, Dev Kurtuluş, Acilciler, TKP (B), YÖ, YSK KY, Halkın Kurtuluşu, Dev Savaş ve KAWA'nın katılımıyla yapıldı. Partizan grubu da mitingde bizimle birlikte yürüdü.

SOL BİRLİK taraftarı
ATİNA

Sol Birlik Unsere Zeit basın şenliğindeydi

Alman Komünist Partisi'nin yayın organı Unsere Zeit gazetesinin 7. basın şenliği bu yıl Duisburg Wedau'da 11-13 Eylül tarihleri arasında yapıldı. Şenliğe yaklaşık 500 bin kişi katıldı. Şenliğin ana konusu barış ve silahsızlanmaydı.

Geniş bir alan içinde düzenlenen şenlikte sosyalist ülkelerin, ilerici ülkelerin, ulusal kurtuluş hareketlerinin, barış ve silahsızlanma inisiyatiflerinin, çeşitli partilerin yayın organlarının ve ayrıca F.Almanya'daki göçmen işçi örgütlerinin standları yer aldı. Festival alanının her köşesinde gösteriler, tartışmalar yapıldı, sergiler açıldı ve birçok konuda kurulmuş standlar aracılığıyla bilgi verildi.

Yedinci Unsere Zeit Festivali'nin düzenlendiği günler aynı zamanda Şili'de Pinochet, Türkiye ve T.Kürdistanı'nda ise Evren-Özal diktatörlüğünün iktidara el koyuşunun yıldönümleri oluyordu. Festivalde Türkiye ve T.Kürdistanı ile ilgili olarak yapılan bir konuşma ve bir açık oturumda Sol Birlik tarafından ülkedeki koşullar, demokrasiye dönüş yutturmacası ile Kürt halkının üzerinde azalmadan süren baskılar hakkında bilgi verildi.

Basın festivaline Birlik Yolu, DİBAF, GERÇEK ADK, KOMKAR, KKDK, FİDEF ve KURDKOM standlarıyla katıldılar.

Bu yılki basın şenliğinin üç yıl önce yine aynı yerde yapıldan çok daha canlı ve kalabalık geçtiği herkesin paylaştığı ortak bir kanı idi.

Diktatörlüğü protesto

6 Eylül referandumunda "EVET" oylarının çoğunluğu sağlaması üzerine, SOL BİRLİK komitesi 7 Eylül günü Den Haag'da yürüyüş ve Türkiye Büyükelçiliği önünde gösteri yaptı. Manifed meydanından başlayan yürüyüşe 50 kişi katıldı. Elçilik önüne kadar süren yürüyüşte şu sloganlar atıldı.

"Faşist Cunta Kürdistan'dan defol"

"İnsanlık onuru işkenceyi yenecek"

"Zindanlar boşalsın, politik genel af"

"Kahrolsun Amerikan emperyalizmi"

Hollandaca ve Türkçe yazılı çeşitli pankartların da taşındığı yaklaşık 700, 800 metrelik bir yürüyüşten sonra elçilik önüne gelindi.

Elçiliğe iletilen görüşme isteğinin kabul edilmemesi üzerine Sol Birlik imzalı ve "Diktatörlüğün Zorbalığı Halklarımızı Demokrasi İçin Mücadeleden Caydıramaz" başlıklı bir yazı elçilik önünde megafonla okundu, sloganlar atıldı.

Yürüyüş boyunca taşınan tüm pankartlar Elçilik binasının kapılarına ve duvarlarına asıldı. Okunan yazılı metinde elçiliğin posta kutusuna atıldı.

Okunan yazılı metinde şöyle deniyordu:

Diktatörlüğün zorbalığı halklarımızı demokrasi isteğinden caydıramıyor

Türkiye halkları, tüm devlet olanakları kullanılarak yürütülen hayır kampanyasına, tüm baskılara karşın 6 Eylül referandumuna "EVET" oyu

Genel Af ve idam cezalarının kaldırılması kampanyasına omuz verelim

9 Temmuz'da Sağmalcılar Cezaevinde 27 siyasi tutuklu ve hükümlü açlık grevine başladılar. İşkenceye ve insanlık dışı uygulamalara karşı başlayan direniş, çok geçmeden tüm ülkeye yayılarak günün önemli politik sorunu haline geldi.

12 Eylül darbesinden bu yana zindanlarda yüzlerce devrimcinin, yurtseverin ve demokratın katledildiği, binlerce insanımızın işkence sonucu sakat bırakıldığı artık herkes tarafından bilinmektedir. Evren-Özal ikilisinin tüm atıp tutmalarına rağmen bugün bile zindanlarda en temel insan haklarından bahsetmek mümkün değildir. Siyasi tutuklulara savaş hali hükümleri uygulanmakta, köle muamelesi yapılmaktadır. İşkencenin her çeşidi yapılarak insanlık onuru çiğnenmektedir. Hal böyleyken Özal hükümetinin Adalet Bakanı Sungurlu utanmadan "Cezaevlerimiz birer eğitim yuvası, bizim cezaevlerimize gelmek için yarışıyorlar" diyor.

Ama hapisanelerdeki gerçeğin, insan kasabı rejimin sözcülerinin dediği gibi olmadığı siyasi tutuklu ve hükümlülerin ölümü göze alarak giriştikleri son direnişle de bir

kez daha ispatlandı. Bugün halklarımızın yiğit evlatları iktidarın "eğitim merkezi" dediği zindanlarda kendilerini her yönden aşağılayan, kişiliklerini yoketmeye çalışan, baskıya ve insanlık dışı uygulamalara karşı ölümü göze alarak direniyorlar. Onlar bu kavgada yalnız değiller. Direnişin başlamasıyla birlikte tüm engelleme, baskı ve tehdit rağmen tutuklu yakınları içindeki direnişi "dışarıya" taşıdılar. Yurt içinde ve yurt dışında demokrasi güçleri, tanınmış yazar, bilim adamı, sanatçı direnişe sahip çıkarak, ona geniş bir destek sağlayarak, olayın kamuoyunda bilinçe çıkarılması için çaba sarfettiler.

"Çocuklarımızı öldürtmeyeceğiz" şiarıyla anneler, babalar, bacılar TBMM ve Adalet Bakanlığının önu dahil olmak üzere, bir çok yerde açlık grevi, yürüyüş yaparak, toplantı düzenleyerek yakınlarını yalnız bırakmayacaklarını gösterdiler. Faşist rejimin ise, cezaevlerinde başlayan ve dışarda geniş destek bulan direnişler karşısında korku ve telaş içinde olduğu ortaya çıktı. Elbette bu nedensiz değil. Çünkü o 7 yıldır ülkeyi bir uçtan bir uca zindana çevirmesine rağmen ama-

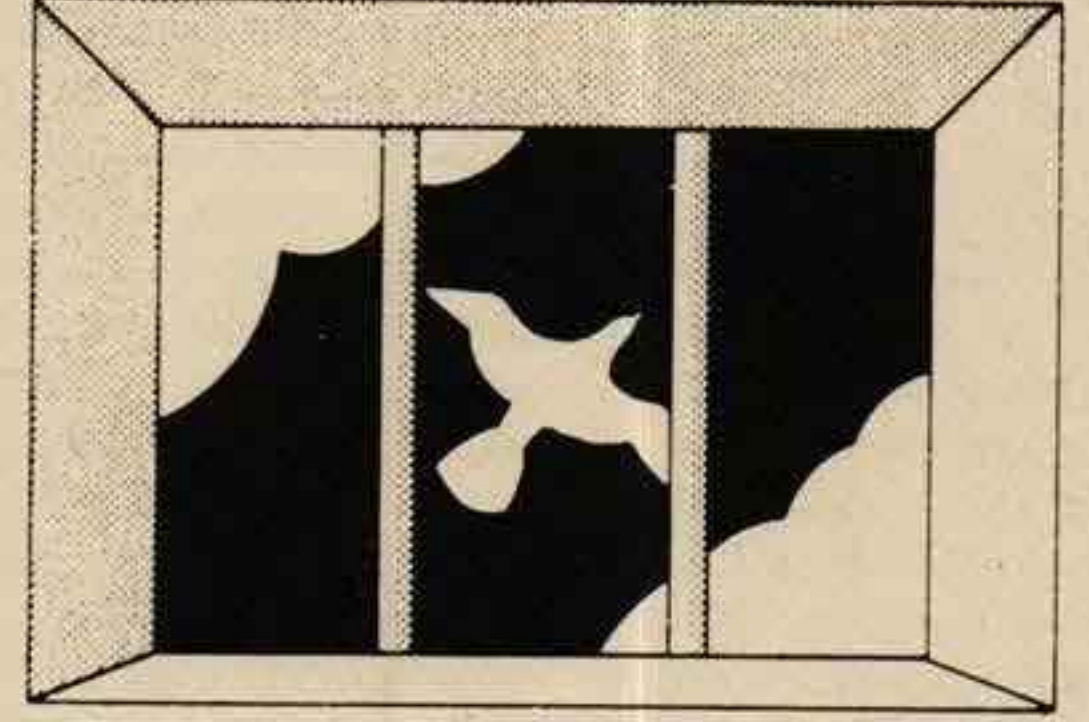
cına ulaşamadı, o insanlarımızı köleleştiremedi, teslim alamadı. Bu nedenledir ki o direnişi kırmak için her yola başvurdu. Polisini, askerini en temel insan hakları için kavgaya veren tutuklu yakınlarına saldırttı. Bu saldırılar sonucu "artık size verecek tek çocuğumuz yok" diyen, İnsan Hakları Derneği Yönetim Kurulu üyesi ve tutuklu yakını Didar Şensoy yaşamını yitirdi. Didar Şensoy'un cenaze töreni faşist rejime karşı kitlesel bir protestoya dönüştü.

Bir yandan cezaevlerindeki siyasi tutuklu ve hükümlülerin yiğit direnişi, diğer yandan da tutuklu yakınlarının ve demokrasi güçlerinin desteği ve kararlı tutumu Evren-Özal rejimine geri adım attırdı. Cuntanın elinin "en güçlü" olduğu cezaevi kapıları basın mensuplarına açıldı. Basın mensuplarının Hitler toplama kamplarından hiç farkı olmayan Türkiye ve T.Kürdistanı'ndaki gezisi sırasında tutuklu ve hükümlüler ölümü göze alarak cezaevlerinin birer "eğitim merkezi" değil, insanların çürümeye, ölüme mahkum edildiği gerçeğini anlattılar. Öte yandan cezaevlerinin bir çoğunda direnişçiler, avukatlarla görüşmenin dinlenmemesi, ziyaret süre-

lerinin uzatılması, radyo, teyp vb. müzik aletlerinin alınması, kelepçelerin önde vurulması, havalandırma saatlerinin utedilmesi gibi hakları elde ederek açlık grevlerini sona erdirdiler.

Ne var ki zindanlarda insanlarımızın direniş sonucu elde ettikleri bu haklar zindanların boşalması için verilen mücadeleyi ortadan kaldırmıyor. Aksine politik tutuklulara özgürlük ve genel af istemi giderek kitlelere mal oluyor. Bugün dünden daha çok kişi zindanlarda onbinlerce yiğit devrimci ve yurtseverin çürümeye, ölümle yüz yüze olduğu gerçeğini kavramakta onları kurtarmak için mücadele etmektedir.

Bugün içerde yaşam kavgası veren Türkiye ve Türkiye Kürdistanı halklarının yiğit evlatlarını kurtarmak için zaman geçmiş değildir. Son olarak İnsan Hakları Derneği'nin "Genel af ve ölüm cezalarının kaldırılması kampanyası" Tutuklu ve Hükümlü Yakınları Derneği (TAYAD)'ın da "Özgürlük kampanyası" başlatmış olması bu yönde atılmış önemli bir adımdır. Bu kampanyalar boyunca İnsan Hakları Derneği ve TAYAD birçok yerde yürüyüş düzenleyecek, toplantılar yapacak,

paneller organize edecek. Daha şimdiden İnsan Hakları Derneği'nin "Genel af ve ölüm cezalarının kaldırılması" için açmış olduğu imza kampanyası İstanbul ve Ankara'da toplam 30 bini geçti. İmza kampanyasının milyonlara ulaşmasını sağlamak ve onu Evren-Özal rejimine karşı güçlü bir silaha dönüştürmek ivedi görevdir.

Türkiye ve T.Kürdistanı'nda birçok temel sorun gibi, genel affın çıkması, ölüm cezalarının kaldırılması, politik tutuk-

lulara özgürlüğün sağlanması ülkedeki rejimin alaşağı edilmesine ve demokrasinin kurulmasına bağlıdır. İşte bu nedenle "politik tutuklulara özgürlük", "Genel af" ve "Ölüm cezalarının kaldırılması" için verilen mücadele demokrasi için verilen mücadelenin kopmaz bir parçasıdır.

Sol Birlik, genel af ve ölüm cezalarının kaldırılması kampanyasını destekliyor, tüm ilerici, demokrat insanları bu kampanyaya destek vermeye çağırıyor.

Süleyman SELİM (TKEP)

Dayatılan bir erken seçim

6 Eylül referandumundan sonra 1 Kasım'da erken seçim, kelimenin gerçek anlamıyla halklarımıza dayatıldı. Dünyanın birçok ülkesinde iktidarlar koşulları kendileri için elverişli gördükleri zaman erken seçime giderler. Bu doğaldır. Doğal olmayan, erken seçim öncesinde seçim yasasında iktidar partisi çoğunluğuna dayanılarak köklü değişiklikler yapılmasıdır. ANAP ve Özal yüzde 30-33 oy oranıyla nasıl tek başlarına iktidar olabileceklerini hesaplamışlar ve seçim yasasını da buna uygun olarak değiştirmişlerdir. Burjuva demokrasinin az çok geçerli olduğu bir ülkede yapılsa siyasi skandal yaratacak olan bu uygulama, ülkemizde fazla yankı yapmamıştır. Muhalefet partileri bir ara seçimleri boykot etmeyi düşünmüş ve bunu da açıklamışlarsa da bu fikirlerinden çabucak vazgeçerek erken seçime hazırlanmaya yönelmişlerdir. Özal'ın hiç bir kural tanımadan yaptığı dayatmalarından en sonuncusu da böylece kabul edilmiştir. Kendi haklarını korumakta bile tek tek veya birlikte gerekli tepkiyi göstermekten kaçınan, hiç bir haklı temele dayanmayan yeni seçim yasasını protesto etmekte böylesine cılız kalan bir muhalefet, halkın çıkarlarını nasıl koruyacaktır? Seçimlerde haklarının çiğnenmesine karşı bu kadar pasif kalanlar, emekçi halkın çiğnenen haklarının savunuculuğunu nasıl yapabileceklerdir?

Referandum sonuçları ve erken seçim yasası bir gerçeği açıkça göstermiştir: ANAP iktidarda kalmak için devlet olanaklarını, iç ve dış desteklerini, bunlara dayanarak akla gelebilecek her çeşit tehdit ve şantajı sonuna kadar kullanacaktır. Bu nedenle, "ANAP'ın zayıf, her an dağılabilecek bir parti olduğu, birçok siyasi eğilimi barındırdığından yamalı bohça örneği her an parçalanabileceği" gibi tesbitler gerçeği yansıtmamaktadır.

ANAP'ın konumu, karşısındaki güçlerin birlikte hareket edememeleriyle de güçlenmektedir. Bu durumda Evren-Özal rejimi gerçekte çok güçlü olduğundan ziyade, karşısında yeterli bir alternatif bulunmadığından dolayı hemen hemen her konuda dayatmalara başvurabilmektedir.

Erken seçim, 12 Eylül rejiminin gölgesi altında ama 12 Eylül'ü eleştirmenin yasak olduğu koşullarda yapılmaktadır. Devrimci-demokrat, sosyalist örgütlerin, partilerin seçimlere katılmaları hatta açık faaliyet göstermeleri yasaktır. Bu özelliğiyle 1 Kasım'daki seçim yasakları altında yapılan, demokratik olmayan ve şaibeli bir seçimdir.

İlerici güçler birçok yasakla kısıtlansalar ve her an tutuklanma, işkence görme tehdidi altında bulunsalar da, seçim ortamını halka gerçekleri anlatmak, faşizme karşı mücadeleyi yükseltmek için kullanacaklardır.

Devrimci-demokrasi güçlerinin ve sosyalistlerin kendi örgütleriyle katılamadıkları bu seçimlerde idam ve işkencelere, Kürt halkı üzerindeki teröre, işçi sınıfı ve emekçi halkın özgürlüklerinin gaspedilmesine, 1982 Anayasası'na karşı çıkan, koşulsuz bir genel af, Kürt halkının haklı taleplerinin gerçekleştirilmesi ve kısıtsız bir düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü savunan adayları destekleyelim.

Cezaevlerindeki onurlu direnişi destekleyelim

12 Eylül darbesinin üstünden 7 yıl geçti. Bu dönemde olağanüstü çok şeyler yaşandı. Yaşananların birgün destanı yazılacak. Ve bu destanın en büyük çelişkileri cezaevleri olacak.

Cezaevleri, diktatörlüğün, "kadife eldiven içindeki demir yumruğunun" en güçlü olduğu yer ve aynı zamanda en güçsüz. Bir yandan baskının, çağdışılığın, terörün, işkencenin en yoğun, en pervasız uygulandığı, diğer yandan en yiğit direnişin; insan ve devrimci olma onurunun en güçlü, en güzel biçimde sergilendiği bir alan.

Cezaevleri, insan olma onurunun, politik inançların, mücadelede tutarlılık ve kararlılığın, direnme azminin, vahşet koşulları altında sinandığı çetin bir sınav.

12 Eylül'le birlikte sendika, demokratik örgütler yanısıra yasaklanan gençlik ve öğrenci örgütlerinin yüzlerce yöneticisi, binlerce militanı ve onbinlerce genç tutuklandılar, işkenceden geçirildiler. Genç insanlar, en güzel, en verimli yıllarını cezaevlerinde geçirmek zorunda bırakıldılar. Suçları gençliğe güvenli ve aydınlık bir gelecek hazırlama mücadelesi vermektir.

12 Eylül cezaevleri üzerine çok şeyler söylenecek gelecekte. Ama dünden ve bugünden söylenecek yalın bir gerçek var: Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki cezaevlerindeki DİRENiŞ.

Bu onurlu direniş en anlamlı yankısını yine karanlık zindan köşelerinde ve tutuklu hükümlü aileleri arasında buldu.

Sağmalcılar ve Metris cezaevleri önünde protestolarını hiç eksik etmeyen tutuklu ve hükümlü aileleri, geçtiğimiz günlerde İstanbul'dan Ankara'ya TBMM'ne dilekçe vermek için geldiklerinde polis terörüyle yüzyüze geldiler. İçlerinden 35 kişinin gözaltına alınışını TBMM önünde oturma eylemiyle protesto eden tutuklu yakınlarından Didar Şensoy polisin saldırı ve tartaklaması sonucu komaya girerek öldü. TAYAD'ın-

(Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Dayanışma Derneği), İnsan Hakları Derneği'nin, aydın ve sanatçıların, diğer demokratik kuruluş ve yayınların eylemlere yoğun desteği sürüyor.

Cuntadan 7 yıl sonra bile cezaevlerinde bu boyutta eylemlere kaynaklık eden tutuklu talepleri, en asgari insan haklarının istenmesi ve savunulmasıdır. Direniş sürdüren tüm cezaevlerindeki tutukluların talepleri aynı:

1) Sevk zinciri kaldırılmalı. (Politik tutuklular mahkemelere, başka cezaevlerine sevk edilirken Ortaçağ kölelerine vurulan sevk zinciri takılmaktadır.)

2) Havalandırma saatleri uzatılmalı. (Örnek: 1983-1986 yılları arasında İstanbul Metris ve Sağmalcılar askeri cezaevlerinde tutuklu ve hükümlüler 3 yıl boyunca havalandırmaya çıkartılmadı.)

3) Görüş saatleri uzatılmalı. (Örnek: Çanakkale E Tipi Özel Cezaevi hükümlüleri yılda 7 kez açık görüş hakları olmasına rağmen Adalet Bakanlığının emriyle 2'ye indirildi. Bu görüşmeler de ya hiç yaptırılmamakta ya da normal süresinin çok altında tutulmaktadır.)

4) Kitap, dergi vb. alımındaki kısıtlamalar kaldırılmalı. (Piyasada satılan kitap, dergi ve diğer gazetelerin birçoğu tutuklulara hiç verilmemektedir.)

5) Mektuplardaki denetim kaldırılmalı. (Örnek: Şair Nevzat Çelik iki yıl boyu kendisine verilmeyen mektup ve telgrafı için 27 gün açlık grevi yapmak zorunda kaldı.)

6) Günlük işe bedelleri artırılsın. (İşe bedelinin komik derecede düşük olması nedeniyle -375 liraya yeni çıktı- yemekler beslenme yönünden oldukça yetersiz.)

7) Kantindeki fahiş fiyatlarla çay ve yiyecek satılmasına son verilsin. (Piyasada 2 bin liraya satılan 1 kilo çay Adalet Bakanlığı emriyle 16 bin liraya satılmaktadır.)

8) Bileklere arkadan kelepçe vurulmasın.

9) Keyfilik, kayırcılık, disiplin cezaları, hücre hapsi ve infaz yakma son bulsun.

10) Tek tip elbise kaldırılmalı.

11) Sağlık hizmetlerine özen gösterilsin.

GENÇLER,

Türkiye ve Türkiye Kürdistan cezaevlerinde ölümle burun buruna gelmiş bu yiğit direnişçilerin seslerine kulak mücadelelerine destek verin. Direnen tutukluların bazıları mahkum olmuş bile değiller. Düzene göre, suçlu olup olmadıkları bağımsız olması gereken bir yargının kesinleşmiş kararıyla belli olacaktır. Oysa, henüz "suçluluğu" bile belli olmayan bu insanlara vahşet boyutlarında baskı ve işkence uygulanmaktadır.

Tek suçları özgür, demokratik ve kardeşesine bir dünyanın savaşçıları olmak olan bu yiğit direnişçilerin mücadelesi bizim de mücadelesidir.

İnsanın en önemli özelliklerinden birisi de ONURU'dur. Ve o, ONUR KORUNDUGU SÜRECE VARDIR.

Ve her onurlu insan, dünyanın neresinde olursa olsun başkasına yapılan haksızlığı kendisine yapılmış sayandır.

Bu anlamda kendi insan onurumuza yönelik bu aşağılık uygulama ve saldırıları en güçlü şekilde protesto edelim. Direniş sesimize güç katalım.

IDAMLARA HAYIR, İŞKENCEYE SON.

ZINDANLAR BOŞALSIN, GENEL AF.

DHKD (Devrimci Halk Kültür Dernekleri)

GEB (Genç Emekçiler Birliği)

GKB (Genç Kurtuluşçular Birliği)

Genç Öncü

IGD (İlerici Gençler Derneği)

SGB (Sosyalist Gençler Birliği)

Batı Berlin'de Özal'ı protesto

Uluslararası Demokratik Birlik (IDU) toplantısına katılmak üzere Batı Berlin'e gelen Turgut Özal Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ından örgütlerin, ilerici demokrat kuruluşların, partilerin ve Alman kamuoyunun geniş protestosuyla karşılaştı.

Özal'ın kente geldiği 23 Eylül günü, aralarında 5 kilişe, 8 barış girişimi, Berlin Demokratik Kadın Birliği, Bilim Adamları Birliği ve sa-

natçıların bulunduğu 37 örgüt ortak bir basın bildirisi yayınladı. Türkiye'de 1980'den beri süregelen politikanın barış davasına, demokrasi ve insan haklarının temel ilkelerine aykırı olduğu belirtilen bildiride, cezaevlerindeki koşulların düzeltilmesi, bütün politik tutukluların derhal serbest bırakılması, politik ve sendikal örgütlerin üzerindeki yasakların kalkması ve Türki-

ye'nin bölgede ve dünyada barışın korunması için üzerine düşeni yapması isteniyor. Türk ve Kürt 35 kişilik bir grup da CDU eyalet merkez binasını işgal ederek Federal Başbakan H. Kohl'a iletmek üzere bir protesto mekubunu bıraktılar.

Vatandaşlıktan çıkarılmış ve aralarında 13 yazar, gazeteci ve politikacının da bulunduğu 43 kişi ise aynı gün parlamento binasında bir basın toplantısı düzenledi. Gültekin Gazioglu, Kemal Daysal, Melike Demirağ, Sertaç Bucak'ın sözcülük yaptığı basın toplantısında, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 15. maddesinin kendilerine vermiş olduğu vatandaşlık hakkını ellerinden alan hükümet kararlarının hepsinin altında bugün başbakan Özal'ın da imzasının bulunduğu hatırlatılarak Türkiye'deki demokratik hakların durumu çok somut bir biçimde sergilendi.

Alman Sendikalar Birliği DGB'nin basın bürosu da bir açıklama yaparak DGB'nin vatandaşlıktan çıkarılmış Türk ve Kürt demokratlarının haklı istemlerini desteklediğini, ve Özal'ın IDU toplantısında söyleyeceği sözlerin, Türkiye'de demokrasinin olmadığı gerçeğini ortadan kaldırmayacağını bildirdi.

B.Berlin Parlamentosu Başkanlık Divanı vatandaşlıktan çıkarılan ve 43 kişiyi temsil eden delegasyonun onuruna bir resepsiyon verirken, Alternatif Liste'nin B.Berlin Parlamentosu'nun o günkü gündemine getirdiği "Türkiye'de İnsan Haklarının Durumu" konulu soru önergesi CDU'nun isteği üzerine bir ay ertelendi.

Vatandaşlıktan çıkarılanların B.Berlin'de yayınladıkları basın bildirisinde özetle şöyle deniyor:

"Değerli basın mensupları,

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı ve iktidar partisi

Genel Başkanı Turgut Özal, bildiğiniz gibi, bugün Batı Berlin'e geliyor.

Ekli listede adları, meslekleri ve görevleri yazılı bizler, 12 Eylül 1980'deki askeri darbeden sonra vatandaşlıkları kaybettirilmiş kişiler olarak, Türkiye Cumhuriyeti başbakanının B.Berlin'e geldiği bugün sesimizi kamuoyuna duyurmak istedik.

12 Eylül 1980 askeri darbesinden bu yana 13.788 kişiye vatandaşlıkları kaybettirilmiş. Bu kişileri yurttaşlıktan çıkartan hükümet kararnamelerinin hemen hepsinin altında başbakan yardımcısı ve başbakan olarak Turgut Özal'ın da imzası vardır.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 15. maddesi, herkesin bir vatandaşlığa hakkı olduğunu ve kimsenin keyfi olarak vatandaşlığından mahrum edilemeyeceğini belirtir. Bu bildirgenin altında Türkiye'nin de imzası vardır.

Buna rağmen, her insanın doğuştan elde ettiği ve hiç kimsenin elinden alınamayacak bu yurttaşlık hakkı, 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra en çok saldırıya uğrayan temel haklardan biri oldu. Demokrasi ve insan haklarına bağlılığı temel ilke edinen bizlere, yurttaşlık haklarımız elimizden alınırken yöneltilen it-

ham, 'Yurtdışında Türkiye'nin aleyhinde çalışmak' idi. Kendilerini ve kurdıkları antidemokratik rejimi Türkiye'yle özdeş görenler, 12 Eylül rejimine yurtdışında muhalefet eden bizleri böylece etkisiz hale getireceklerini sandılar. Hatta Türkiye'de polis peşine düşüp de yakalayamadığı kişileri bile, ellerinde hiç bir kanıt olmadığı halde, 'yurtdışına kaçmış' varsayıp yurttaşlık haklarından yoksun bıraktılar. Yurttaşlık hakkını kaybettirme işlemini bir cezalandırma ve muhaliflerini etkisizleştirme aracı olarak kullandılar.

Bizler de bugün bu kişilerin haklarını savunuyoruz. Bu kişilerin yurttaşlık haklarını geri kazanmalarını istiyoruz. Bu kişilerin yurttaşlık haklarını geri kazanmalarını istiyoruz. Bu kişilerin yurttaşlık haklarını geri kazanmalarını istiyoruz.

Bizler de bugün bu kişilerin haklarını savunuyoruz. Bu kişilerin yurttaşlık haklarını geri kazanmalarını istiyoruz. Bu kişilerin yurttaşlık haklarını geri kazanmalarını istiyoruz. Bu kişilerin yurttaşlık haklarını geri kazanmalarını istiyoruz.

Başbakan Özal bugün

Türkiye'de her şeyin normal demokratik bir işleyiş içinde yürüdüğü ve mahkemelerin bağımsız, doğal hakim ilkesine uygun, adil çalıştığı izlenimini vermeye çalışıyor. Oysa durum bunun tam tersidir. İlk çırpıda akla geliveren şu aşağıdaki örneklerin bu düşüncemizi kanıtlamaya yeteceğine inanıyoruz:

• Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Barış Derneği ve pek çok politik ve demokratik kitle örgütleri hakkında açılmış olan davalar, 12 Eylül darbesinin üstünden yedi yıl geçmiş olmasına rağmen askeri mahkemelerde hâlâ sürmektedir.

• Türkiye'de sıkıyönetim kağıt üzerinde son bulmuştur ama sıkıyönetim mahkemeleri (askeri mahkemeler) hâlâ çalışmaktadır. Doğal hakim ilkesine aykırı, DGM adı altında özel mahkemeler kurdurulmuştur.

• Dünyanın hiçbir demokratik ülkesinde görülmeyen Türk Ceza Yasası'nın 141. ve 142. maddeleri daha da ağırlaştırılarak bugün de uygulanmaktadır. Mevcut hükümet şimdi bu maddeleri daha da ağırlaştırmaya hazırlanmaktadır.

• Türkiye cezaevlerindeki son açık grevlerinin de gözler önüne serdiği gibi, cezaevleri hâlâ binlerce politik tutuklu ve mahkumla doludur ve bu kişiler insanlık onuruyla bağdaşmayacak işkencelere ve baskılara maruzdurlar. Hükümet açıklamalarıyla 12 Eylül darbesinden bu yana cezaevlerinde 1244 kişinin öldüğü itiraf edilmiştir.

Türkiye İnsan Hakları Derneği'nin saptamalarına göre işkence sonucu ölenlerin sayısı 149'dur.

• Sayıları 10 milyon üstünde olan Kürt halkı üzerinde süregelen baskı ve kıyımlar 1982 anayasası ile daha da sistematik hale getirilmiştir. Bugün Kürtlerin yaşadığı Türkiye Kürdistan'ında olağanüstü yetkilerle donatılmış valiler görev yapıyor ve bir çok Kürt köyü katliama uğruyor ve göçe zorlanıyor.

• Türkiye'de 1 milyon 683 bin kişi gözetim altında tutulmak üzere fişlenmiştir. Bunlardan 300 bininin yurtdışına çıkması yasaklanmıştır.

• Bizlerin de arasında bulunduğu 13.788 kişi dışında 26 bin kişi için daha vatandaşlıklarını yitirme tehdidi ile 'yurda dön' çağrısı yapılmıştır.

Değerli basın mensupları, Biz kişisel kurtuluş değil, en temel hakkımız olan yurttaşlık hakkımızı istiyoruz, bu hakkımız karşılığında bize dayatılmak istenen hiç bir pazarlığı kabul etmiyoruz. Bizim sorunumuz kişisel değil, Türkiye'de insan haklarına dayalı demokratik bir rejimin varolup olmaması sorununun kopmaz bir parçasıdır. (...)

Sayın basın mensupları, Türkiye'de bugün insan haklarına saygılı ve demokratik bir rejimin hayat bulacağına ve bizlerin de yaşamımızı ve çalışmalarımızı ülkemizde sürdürebileceğimize olan inancımızı hiç yitirmedik. Bu inancımızı burada bir kez daha vurguluyoruz.

A.REŞİT(TKSP)

Demokrasi Mücadelesi Bizi Devrime Yaklaştırır

Bay Demirel, referandum sonuçlarının hemen ardından, "yasaklı Türkiye'den yasaksız Türkiye'ye geçtik!" diye buyurdu. Bu hiç de şaşırtıcı olmadı. Tersine böyle diyeceğinden emindik. Riya Azadi'nin Ağustos 1987 tarihli sayısında referandumla ilişkin yazımızda şöyle demiştik:

"Demirel, yarın kendisine konan yasak kalktığı zaman bu konuyu kapatacak. İşçiler, aydınlar ve Kürt halkı için konan yasaklar nedeniyle gözyaşı dökmeyecek. Tam tersine bu yasaklara kendisi de yaslanacak, onları savunacak. Bundan kuşku yoktur."

Bay Demirel, besbelli demokrat bir kişi değil. O, demokrasiden söz ederken yalan söylüyor. Ya Bay Ecevit? O da sözde İskandinav ülkeleri türü bir demokrasiyi savunuyor ve sosyal demokrat olduğunu söylüyor. Ama sıra Kürt sorununa gelince tam bir şoven gibi konuşuyor. Kürt halkını inkar ediyor. Tarihi ve sosyal gerçeklere sırt çeviriyor. Bunca baskının, terörün nedenlerine inmeden, "herkes Türktür" deyip işin içinden sıyrılmaya çalışıyor ve dolayısıyla Kürt halkına karşı geçmişten beri uygulanan baskı ve terör politikasını savunuyor. Açık ki Bay Ecevit de bir demokrat değildir. Demokrat kişi, kendisi için istediği hak ve özgürlükleri başkası için de isteyen kişidir.

Ama buna rağmen referandumda, Demirel ve Ecevit gibilerinin siyasi yasaklarının kalkması için oy verilmelerini istedik. Bu, onlar demokrat oldukları için, o kitlelerin hak ve özgürlükleri için mücadele edeceklerini beklediğimiz için değil, biz demokrasiden yana olduğumuz içindi.

Nasıl işçi sınıfı, gençlik, aydınlar, Kürt halkı, özetle geniş yığınların hak ve özgürlüklerini savunuyorsak, bu toplumda, antidemokratik olan her uygulamaya karşıyız; her türlü baskı ve haksızlığa karşıyız.

Elbet biz devrimciyiz. Halklarımızın kurtuluşu için burjuva demokratik hak ve özgürlüklerin yeterli olmadığını bilincindeyiz. Halkın gerçek kurtuluşu için, toplumun en çok ezilen kesimi, gerçek üreticiler, işçiler ve köy emekçileri iktidara gelmeli. Üretim araçlarının mülkiyeti toplumsallaştırılmalı. Politik ve sosyal yaşam temel dönüşümlere uğramalı. Kurtuluş sosyalizmedir. Biz bunu sürekli anlatıyoruz ve anlatmak zorundayız. Biz bu ileri hedef için de bugünden savaşıyoruz. Ama bu yetmez. Kitlelerin acil istemleri, demokratik hak ve özgürlükleri (sendikal haklar, politik özgürlükler, özgür basın, toprak reformu, kadın hakları vs...) için de kararlıca savaşmak zorundayız. Biz demokrasi savaşını ne denli iyi yürütürsek, nihai amacımıza, devrime ve sosyalizme o kadar çabuk yaklaşıyoruz. Kitlelerin gönlünü kazanır ve güç biriktiririz.

Demokratik hak ve özgürlükleri içtenlikle savunanlar Bay Demirel gibileri değil, biziz.

Bugün de, yaklaşan 1 Kasım seçimlerinde biz sol partiler temsil edilmiyoruz. Bir dizi yurtsever ve ilerici örgüt yasaklıdır. Böyle bir seçim demokratik olamaz, o kitlelerin gerçek eğilimlerini gösteremez. Türkiye'de bugün de varolan demokrasi değil, onun karikatürüdür.

Ama böyle diye, seçimde boykotu önermiyoruz. Kullanılmayan her oy Özal-Evren kliğine yarayacaktır. Biz, öncelikle ANAP'a oy verilmemesinden, 12 Eylül rejiminin geriletilmesinden yanayız. Seçimlerin demokratik olmadığını kitlelere anlatmalıyız. Kitlelerin istemlerini, politik tutukluların serbest bırakılmasını, işkencelerin, Kürt halkı üzerindeki zulmün son bulmasını, Generaller Anayasası'nın kaldırılmasını, sendikal hakların ve öteki temel hak ve özgürlüklerin tanınmasını vb. öne çıkarmalıyız.

Daha da önemlisi, demokrasi mücadelesinde rejimin koyduğu çerçeveleri zorlamaktır. Zindanlarda politik tutukluların ve onların dışındaki yakınlarının direnişi, öğrencilerin örgütlenme hakları ve özerk üniversite için gösterileri, deri işçilerinin yürüyüşü bunun olumlu, somut örnekleridir. Bu örnekleri çoğaltmak, yaymak ve daha da yığınsallaştırmak gerekir. Rejimi çökertecek ve ülkeye demokrasiyi getirecek asıl güç yığınların eylemi olacaktır.

İngiltere Sendikalar Kongresi'nin yıllık olağan toplantısı yapıldı Türkiye sendikal hareketiyle dayanışma

İngiltere Sendikalar Kongresi, TUC'un yıllık olağan toplantısı Black pool'da yapıldı.

Uluslararası sendikal ilişkiler, barış, İngiltere'den tüm nükleer silahların sökülmesi, Güney Afrika, İran-Irak savaşı, Filistin vb. konularında barış, demokrasi ve halkların özgürlüğü yönünde önemli kararların alındığı kongrede, TUC Yönetim Kurulu raporunda Türkiye'deki sendikal duruma da geniş biçimde yer verildi. Raporda uluslararası kuruluşların tepkilerine, 20 Şubat'ta İstanbul'da düzenlenen DISK kuruluş yıldönümü toplantısına, sürmekte olan sendikal kısıtlamalara değiniliyor ve Türk-İş'deki gelişmeler değerlendiriliyor.

Uluslararası konulara başlarken raporu sunuş konuşması yapan Uluslararası Komite Başkanı ve Genel Hizmetler Sendikası Genel Sekreteri Ron Todd Türkiye konusunda şöyle dedi: "Türkiye'de sendikal alandaki baskılarda hiçbir azalma görülüyor. Buna karşın işçiler arasında önemli ilerlemeler kaydediliyor. Genel Sekreter ve ben grevdeki NETAS işçilerinin kararlılığını kendi gözlerimizle gördük. Grev başarıyla sonuçlandı. Sendikaların

devlet baskısına karşı ortak tutum alma eğilimi gelişiyor. Kongremiz Türkiye'de sendikal özgürlükler mücadelesinde ortaya çıkmaya başlayan bu birlikteliği selamlıyor. Bu mücadeleye elimizden gelen desteği vereceğiz."

Türkiye ile ilgili bölümün görüşülmesi sırasında söz alan Yüksek Okul Öğretmenleri Sendikası Uluslararası Komite Başkanı K.Fitzgerald ise grevlerin demokrasi savaşının önemli bir parçası haline geldiğini ve demokrasi isteyen herkesin bu grevlere aktif destek sağlaması gerektiğini söyledi. Fitzgerald ayrıca DISK üzerindeki yasağın kalkmasını isterken, DISK'in yaklaşık 200 milyon sterlin tutarındaki mal varlığına hükümetçe el konulmuş bulunduğunu, son ILO toplantısında bunu 10 milyon sterlin gösteren Türk hükümetinin niyetinin bu meblağın üstüne oturmak olabileceğini belirtirken tüm para ve mal varlığının DISK ve üyesi sendikalara geri verilmesinin önemini vurguladı.

Kongre devam ederken çok sayıda sendikanın genel sekreteri ortak bir açıklama yaptılar. Açıklamada referandum sonucunun rejime bir darbe ve

demokrasi yolunda bir adım olduğu ancak, Türkiye'de temel demokratik hakların ve sendikal özgürlüklerin büyük ölçüde budanmış olduğu belirtiliyor. 12 Eylül'ün 7. yılında bine yakın politik tutuklunun açık grevine girdiğine dikkat çekilerek şu istemler dile getiriliyor:

- Demokratik hak ve özgürlükler üzerindeki yasaklar kalkmalıdır.
- DISK üzerindeki yasak kalkmalı, yöneticileri beraat etmelidir
- Cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamalara son verilmelidir
- Kürt halkı üzerindeki baskıya son
- Politik göçmenlerin yurda dönüşü de sağlanacak bir genel af derhal çıkarılmalıdır.

Açıklama şöyle son buluyor: "1987 TUC Kongresi vesilesiyle Türkiye'deki demokrasi güçleriyle, özellikle grevdeki işçilerle dayanışmamızı bir kez daha dile getiriyoruz. Türkiye'deki rejime çok yönlü destek veren İngiltere hükümetini kınıyor, işçi ve sendikal hareketimizi bu politikanın değişmesi için hükümet üzerindeki baskılarını artırmaya çağırıyoruz."

Yeni bir mücadele yılında gençlik hareketinin birlik ve yığinsallığı için

Üniversiteler açılıyor. 1987-1988 öğrenim yılına da öğrenciler, birikmiş yüzlerce sorun, diktatörlük ve YÖK'ün üniversite yaşamına ve öğrenci gençliğin demokratik haklarına yönelik saldırıları koşullarında giriyorlar.

"Öğrencilerin sayısı oldukça fazla, kapasitemiz bu sayıyı kaldırmıyor. Öğrencilerimizin pek çoğu derslere devam edemiyor. Öğretim elemanı sıkıntımız var öğrencilerimize kaliteli ve yeterince yemek vermekte zorlanıyoruz. Kantinler kapasitenin çok altında ve öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamaktan çok uzak. Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirilecekleri tesisler yetersiz. Kültürel etkinlikler yeterince ağırlık kazanamıyor. Krediler öğrenciler açısından sorun oluşturuyor. Öğrenci kredilerinin artırılması yoluna gidilmeli. Kütüphanelerin öğrencilerin ihtiyacına göre yeniden düzenlenmesi gerekiyor. Kitap ve ders notu başlıca sorunlar arasında yer alıyor." Bu sorunlar yalnızca "YÖK rektörleri"nin üniversiteler açılırken gazetelerde dile getirdikleri sorunlar.

YÖK'ün ders geçme ve sınav yönetmenlikleriyle yalnızca sınavlara indirgenen bir öğrenim düzeni, gerici içerikli, parayla alınan, bilimsel düzeyi düşük bir eğitim sistemi, bilimsel kariyeri olan öğrenim üyelerinin üniversitelerden uzaklaştırılmasıyla doğan büyük öğretim üyesi açığı, yurtlara giremeyip açıkta kalan onbinlerce üniversite öğrencisi ve yurtlarda kışla disiplini koşulları, bütün girişimleri öğrencileri politika dışında tutma amacıyla yönelik üniversite yönetimleri, polis idare işbirliğiyle okullarda öğrencilere ve onların her türlü demokratik akademik çıkışlarına yoğun baskılar ve polis terörü... Kaba bir bakışla üniversitelerde 1987-1988 öğrenim yılını böylesi bir görüntüyle çizmek olanaklı.

İşte bu koşullarda hükümet temsilcisi, ordu temsilcisi ve YÖK başkanını da yanına alan diktatör Evren, Boğaziçi Üniversitesi'nin açılış töreninde, tekrar "aşırı solun öğrencilerin karşısında asil tehlike olduğunu" belirterek yeni öğrenim yılını açıyordu.

GEÇEN ÖĞRENİM YILININ KAZANIMLARI

Öğrenciler tüm bu sorunların çözümü yönünde biraraya gelmek, sorunlarını tartışmak, çözümünü yönünde harekete geçmek amacıyla çok zorlu koşullarda yasal örgütlenme yolunu seçtiler. 1984'lerde başlayan dernekleşme çabaları başından beri hükümetin, YÖK'ün ve üniversite yönetimlerinin engellemeleri ile karşılaştı. Derneklerin çok büyük bir bölümü tüzel kişilik kazanabilirdi. Gençler bir yandan derneklerini koruyup geliştirme yönünde çaba gösterirken diğer yandan sorunların çözümü yönünde mücadeleye giriştiler.

Ancak diktatörlüğün gençliği politika dışında tutma, örgütsüz-

leştirme politikası öğrenci gençliğin sürekli karşısına dikildi. Geçtiğimiz yıl üniversite gençliğinin çok zorlu koşullarda elde ettiği yasal örgütlenme dernekleşme haklarına, Özal hükümetinin bu yöndeki saldırılarına karşı öğrencilerin direnişinin tepe noktası oldu. **Öğrenciler, Özal hükümetinin yasal demokratik örgütlenmelerini, derneklerini yok etme yönündeki girişimini kararlı bir direniş ve bu direnişin geniş kamuoyunda gördüğü destekle gerilettiler, derneklerini korudular. Gençliğin geçmiş mücadele geleneklerinin taşıdığı bu direniş gençlik hareketinin tarihine Nisan eylemleri olarak geçti.**

Öğrenci gençlik, 1984 İTÜ dilekçe eylemi, ODTÜ Lale eylemi, SBF yemek boykotu, Mayıs'ta ülke çapında yurtlar direnişi, 84-85 ek sınav eylemleri, 1985'te dernek kurma girişimleri, İzmir Ankara yürüyüşü, 1986'da dernekler öncülüğünde 44. madde kampanyasıyla hazırlandı Nisan eylemlerine. Eylemlere 12 binden fazla genç katıldı. Yalnızca açlık grevine katılan öğrenci sayısı 500'ü aştı. 500'den fazla öğrenci gözaltına alındı. 200'e yakın öğrenci tutuklandı. Çeşitli illerden Meclis'e binlerce telgraf çekildi. Hemen hemen tüm üniversitelerde öğrenciler hareketlendi.

Öğrenciler yasal demokratik örgütlenmelerini yok etmeyi amaçlayan yasa tasarısının geri çekilmesini sağlayan direnişleriyle hükümeti gerilettiler, akademik-demokratik mücadelelerindeki en önemli silahlarını derneklerini kurdular. Nisan eylemleri, gençliğe, somut istemlere dayanan ve amacı yığınlara açık ve net olarak anlatılan, iyi organize edilen eylemlerin birleştirici ve sonuç getirici olduğu yönünde değerli deneyler kazandırdı.

Gençliğin örgütsüzleştirilmesi girişimlerine karşı yeni öğrenim yılına öğrenci gençlik hareketi geçen yılın bu önemli kazanımı ile giriyor. Üniversite öğrencilerinin sosyal-ekonomik ve akademik içerikli bir yığın sorunu, Özal hükümetinin gençliğin demokratik haklarına yeni saldırı hazırlıkları ve üniversite yaşamını "Amerikan sistemi" yönünde yeniden düzenleme girişimleri gençlik hareketinin önüne zorlu görevler koyuyor. Öğrenci gençlik saldırıları püskürtebilecek, haklarını koruma yönünde sonuç alıcı biçimde direnebilecek mi? Yeni öğrenim yılı bu açıdan yeni bir sınav yılı olacaktır.

Geçen öğrenim yılındaki eylemler demokratik gençlik hareketinin büyük potansiyelinin ve ulaşılan yeni düzeyin de göstergesi oldu. Gençlik önemli bir toplumsal güç olarak mücadele alanına çıktı. Şimdi rejimin öğrenci gençliği depolitize etme, örgütsüzleştirme ve pasifleştirme çabalarını boşa çıkarma yönünde atılan adımların nasıl geliştirileceği üzerinde düşünmek gerekiyor.

Ana görev, gençliğin örgütsüzleştir-

rilmesini önlemek, örgütlenme düşüncesini pratikte korumak ve geliştirmektir. Bunun somut ifadesi, demokratik bir öğrenci hareketi yaratma mücadelesinde öğrenci gençliğin legal örgütlerini, derneklerini geliştirerek ve güçlendirmektir. Bunun için, geçen öğrenim yılındaki savaşımın gençlik içinde doğurduğu etki-den, öğrenci derneklerinin yığinsallaşması ve kurumsallaşması için yararlanabilmek gerekiyor. Eğer dernekler öğrencilerin yakıcı sorunlarına sahip çıkan, bu konudaki çabalarını öğrenci gençlerin kendi çıkarları için kullanacakları araçlar olma amacına yönlendiren bir çizgide çalışma yürütebilirlerse başarı olanaklıdır.

Burada derneklerdeki çalışma tarzı önem kazanıyor. Sorun en geniş yığını hareketlendirebilmek ve birleştirebilmektir. Dikkate alınması gereken gençliğin birlik gereksinimidir. Öğrenci gençlik içindeki farklı politik görüşlerin hareketin yığinsallık düzeyini yükseltici bir çalışma anlayışı gütmeleri gereğidir. Eğer farklı politik görüşler **gençliğin birleşik eylemini, merkezi hareketini sağlayacak bir demokratik tartışma ve dostça işbirliği anlayışı** geliştirebilirlerse öğrenci gençliğin demokratik mücadelesi gelişebilir, demokratik gençlik hareketi yol alabilir, bugünkü aşamada barış ve demokrasi mücadelesinin çıkarları da bunu gerektiriyor.

YENİ BİR MÜCADELE YILI

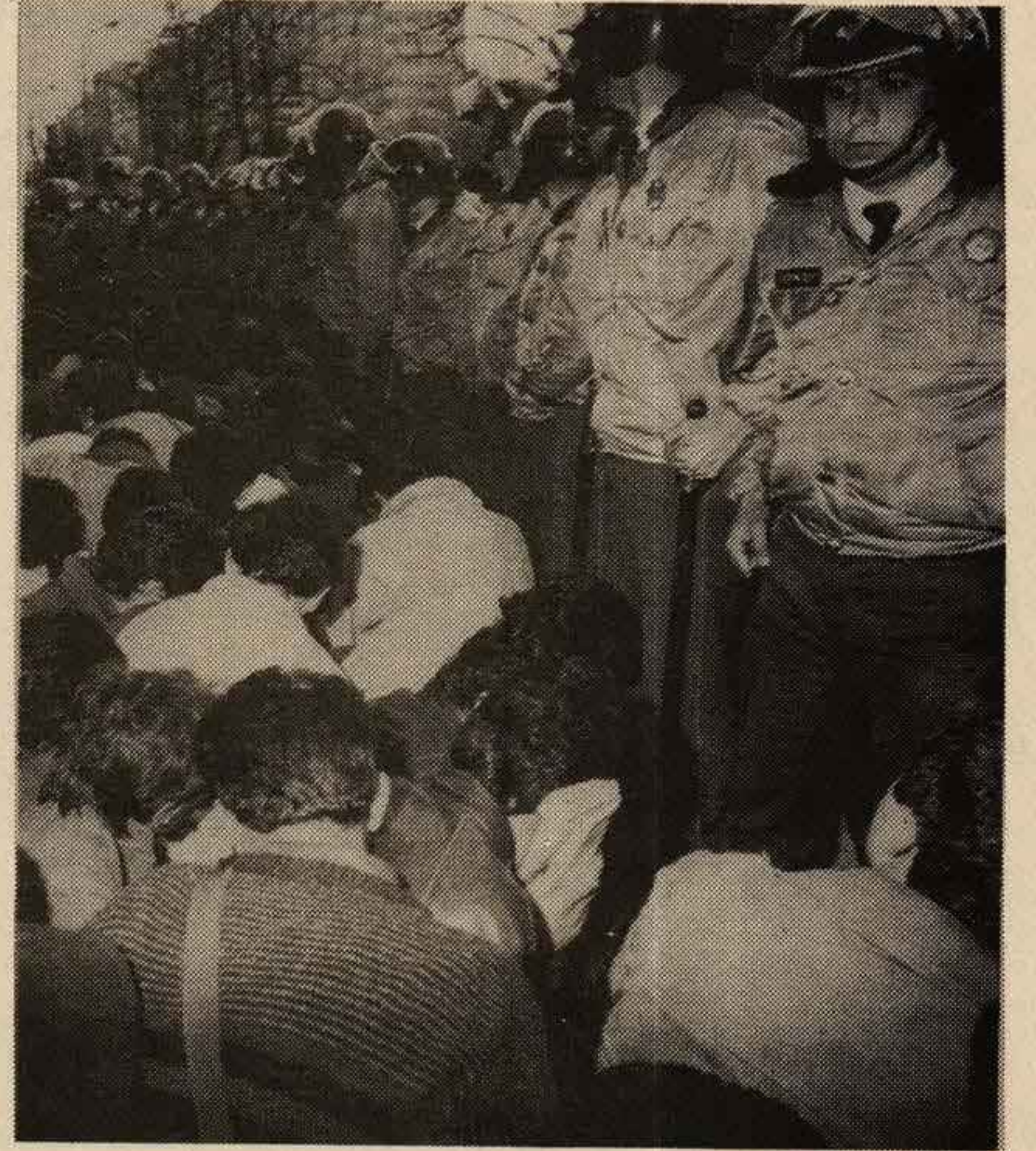
Yeni bir öğrenim yılı gençlik için yeni bir mücadele yılıdır. Öğrenci gençliğin diktatörlüğün gözde kurumu YÖK'e yönelik mücadelesini güçlü bir düşman bekliyor. Düşman aynı zamanda yeni saldırılara da hazırlanıyor. Bu saldırılar başta hareketin birliğine

Yeni öğrenim yılına girerken gençlik örgütlerinin ortak bildirisi Akademik demokratik haklarımız için ileri

Eylül ayı ülkemizde okulların açıldığı aydır. Nüfusumuzun yaklaşık dörtte birini oluşturan öğrenci gençlik; 12 Eylül rejimiyle birlikte daha da ağırlaşan sorunlarıyla, iktidarın gizli, açık bir çok oyun oynamaya hazırlandığı, Kürt öğrenci gençliği üzerinde, asimilasyoncu eğitimin sürceği bir öğrenim yılına daha girmiş bulunuyor. Bu yeni ders yılının da önceki yıllarda olduğu gibi, gerileme ve yerinde sayma getireceği açıktır. Yüksek öğrenim gençliğinin, YÖK düzeni sayesinde bilimsel bakımdan bir yıl daha yitireceğini, öğrenciler ve öğretmenlerin, basmakalıp bilgi alışverişi işine devam edeceklerini; yaratıcı, ilerletici hiçbir adım atılmadan koca bir yılın daha geçip gideceğini şimdiden söylemek için kahin olmak gerekmiyor.

Yeni öğrenim yılına girerken ilkokullardan üniversiteye kadar tüm öğrencilerin sorunları katlanarak artmıştır. Öğrencilerin kitap ve kırtasiye giderleri, büyük çoğunluğu oluşturan dar ve sabit gelirli ailelerin bütçelerinde önemli açıklar yaratmaktadır. Okulların açılmış olmasına rağmen, ders kitaplarının henüz onda birinin piyasaya sürülmüş olması, ekonomik olarak zaten sıkıntı içinde olan öğrenci ve ailelerini kitapları karaborsadan temin etmek zorunda bırakmaktadır.

Onbinlerce öğrenci bu öğrenim yılında da yine sosyo-ekonomik nedenlerle başarısız olma, yıl kaybetme veya okuldan atılma ile yüzyüze geleceklerdir. YÖK'ün harç adı al-

ve kamuoyundan gördüğü desteğe yöneliktir, öğrenci gençlerle öğrenci tabanının bağını koparmaya, öğrenci derneklerini işlevsiz kılmaya yöneliktir. Bu durumda nasıl bir mücadele çizgisi sorusuna verilecek en doğru yanıt **birliği öne alan, kamuoyunun gençliğe verdiği desteği yitirmeyecek bir mücadele çizgisinde öğrenci gençliğin yakıcı sorunlarının çözümü çabaları yönünde derneklerin güçlendirilmesi ve daha geniş öğrenci kitlesi ile bağlanması için çabaları** arttırmak oluyor.

Bugün barış ve demokrasi mücadelesinin bir gereksinimi de güçlü bir demokratik gençlik hareketidir. 1960'lardan beri her zaman genel olarak emperyalizm ve gericiye karşı aktif mücadele etmiş demokratik gençlik hareketinin, bugün bölünmeden yeni bir düzeyde daha güçlü biçimde ortaya çıkması bu gereksinime gerçek yanıt olacaktır. Şimdi tüm çabaları demokratik gençlik hareketini güçlendirme ve birlik düzeyini arttırmaya yöneltmek gerekiyor.

boşa çıkarabilir, elde ettiği kazanımları daha da genişleterek, onları koruyabilir. Öğrenci dernekleri etrafında potansiyel olarak temeli atılmış bulunan birlik korunup pekiştirilebilirse, dernekler daha da yığınlaştırılabilir ve böylelikle mücadelenin başarısı güvence altına alınmış olur.

İçerisine girdiğimiz öğrenim yılında öğrenci gençliğin mücadelesinin daha da yükseltilmesi, halklarımızın barış ve demokrasi mücadelesine katkının artırılması anlamına da gelecektir. Bu nedenle özerk ve demokratik bir üniversite için mücadele eden öğrenci gençliğin, tüm demokrasi isteyen güçlerle sağlayacağı birlik ve dayanışma, bu katkının vazgeçilmez bir ön koşulu oluşturuyor.

- Polissiz, parasız, YÖK'süz bir eğitim için,
- Özerk ve demokratik bir üniversite için,
- Kürt gençliğine ana dilde eğitim hakkı için,
- Tüm akademik ve demokratik haklarımızı geri almak ve geliştirmek için,
- Birlik ve dayanışma içerisinde, yığinsal öğrenci derneklerinin yaratılması için hep beraber ileri!

DHKD (Devrimci Halk Kültür Dernekleri)
GEB (Genç Emekçiler Birliği)
GKB (Genç Kurtuluşçular Birliği)
Genç Öncü
IGD (İlerici Gençler Derneği)
SGB (Sosyalist Gençler Birliği)

Nükleer silahsızlanma yolunda önemli bir adım Orta menzilli füzelerin kaldırılması için ilke anlaşmasına varıldı

Tüm insanlığın beklentileri, umutları boşa çıkmadı ve on yıllarca verilen uğraşlardan sürdürülen görüşmelerden sonra silahsızlanma yolunda önemli bir adım atıldı ve Sovyetler Birliği ile ABD arasında orta ve kısa menzilli füzelerin kaldırılmasına ilişkin ilke anlaşmasına varıldı. İki ülke dışişleri bakanlarının Washington'da yaptıkları, üç gün süren görüşmelerden sonra yapılan ortak açıklamada belirtildiği gibi, iki ülke lideri, Gorbaçov ve Reagan son bahar ayları içinde bir araya gelip anlaşmayı imzalayacaklar.

Ortak açıklamalarda orta menzilli füzeler dışında silahsızlanmanın başka alanları ile ilgili konular da yer alıyor. Buna göre her iki ülke, stratejik saldırı silahlarının yüzde 50 oranında azaltılması konusunda çalışmalarını yoğunlaştıracaklar, nükleer denemelerle ilgili 1 Aralık'tan önce görüşmelere başlayacaklar. Görüşmelerde ayrıca konvansiyonel silahların sınırlandırılması ve azaltılması, kimyasal silahlar konusu, bölgesel sorunlar ve ikili ilişkiler de görüldü.

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Edvard Şevardnadze görüşmelerin tamamlanmasından sonra yaptığı basın toplantısında, elde edilen sonucu, aynı zamanda tüm insanlığın başarısı olduğunu söyledi. Varılan silahların sınırlandırılması yolunda ilk ciddi adım" olarak değerlendiren Şevardnadze, Sovyetler Birliği'nin barış ve silahsızlanma yanlısı tutumunun önemine işaret ederek, Yıldızlar Savaşı projesini ve İngiltere ile Fransa'nın sahip olduğu nükleer füzeleri hatırlattı ve Sovyetler Birliği'nin ABD'den daha çok nükleer başlık imha edeceğini söyledi.

Orta ve kısa menzilli nükleer füzelerin kaldırılmasına ilişkin ilke anlaşmasına varılması tüm dünyada olumlu tepkilerle karşılandı. İtalya, Belçika, İspanya, F.Alman-

ya, Japonya, Danimarka, Yugoslavya, Brezilya ve bir çok ülke yöneticisi gelişmeyi çok olumlu bulduklarını ifade ettiler. Bu arada, dışişleri bakanlığınca yapılan açıklamada Türkiye'nin bu kararı memnuniyetle karşıladığı bu sistemlerin kaldırılmasının, Avrupa'da ve dünyada güvenliğinin artırılmasına ve Doğu-Batı ilişkilerinin gelişmesine önemli katkı sağlayacağı belirtildi. Söz konusu ilke anlaşması ayrıca birçok yazar ve politika adamı tarafından da olumlu karşılandı ve anlaşmanın önemi vurgulandı.

Varılan ilke anlaşması uyarınca ortadan kaldırılacak füzeler, orta menzilli füzelerle (INF), kısa orta menzilli füzeler (SRINF). Orta menzilli füzeler 1000-5000 km. menzilli silahlar. Kısa orta menzilli füzelerin menzilleri ise 500-1000 km. Amerikan Cruise ve Pershing II füzeleriyle Sovyetler'in SS 20 füzeleri orta menzilli füzeler sınıfına giriyor. Kısa orta menzilli füzeler ise Sovyetler'in SS 22 füzeleri ile F.Almanya'daki başlıkları ABD'ye ait Pershing 1-A füzelerinden oluşuyor. Söz konusu anlaşmayla imha edilecek nükleer başlık sayısı 2000'i buluyor.

YENİ BİR ÖNERİ: ULUSLARARASI GÜVENLİK SİSTEMİ

Sovyetler Birliği ile ABD arasında orta ve kısa menzilli füzelerin kaldırılmasına ilişkin varılan ilke anlaşması, mevcut nükleer silahların küçük bir bölümünü, 2000 nükleer başlığı içermesine karşın dünyaya yeni bir görünüm vermede önemli bir başlangıç sağlayabilecek. Sovyetler Birliği nükleer silahların güvenlik getirmede anlaşıyla hareket ederek, nükleer silahların yalnız bir bölümünün değil, tümünün kaldırılması yönünde silahsızlanma önerileri sunuyor. Stratejik saldırı silahlarının derhal yarıyariye azaltılması, kimyasal silahların yasaklanması ve imha

edilmesi, buna paralel olarak konvansiyonel silahların da azaltılması ve bu silahların savunmaya yetecek düzeye kadar indirilmesini savunuyor.

Reagan yönetiminin silahlanmayı uzaya sıçratma, SDI projesini geliştirme yönündeki ısrarlı çabalarına karşılık, Sovyetler Birliği silahsızlanma ve kalıcı barış yönündeki çabalarında şimdi de "uluslararası güvenlik sistemi" önerisi getiriyor. M.S.Gorbaçov'un, 17 Eylül tarihli Pravda gazetesindeki yazısında belirttiği bu görüş, uluslararası güvenlik sisteminin aynı zamanda, Birleşmiş Milletler'in ve Birleşmiş Milletler Bildirgesi'nin barışın sağlanmasında başlıca araç olmasına yeniden geçiş programı niteliğini taşıyor.

Uluslararası güvenlik sistemi şunların uygulanmasını öngörüyor:

- Hükümetlerin nükleer silahlara ilk başvurumama yükümlülüğünü üstlenmesi.
- Genel olarak güce başvurumama ve güç kullanma tehdidinde bulunmama.
- Askersel doktrinlerin yalnızca savunmaya yönelik olması.
- Savunma harcamaları ve manevralar ile ilgili bilgi verme.
- Savunma ilkesinin kabul edilmesi.
- Güvenilir bir kontrol sisteminin oluşturulması.

Uluslararası güvenlik sistemi bu niteliğiyle bölgesel çatışmaların önlenmesinin de yolunu açabilecek.

SOMUT ANLAŞMAYA DOĞRU

SSCB ve ABD liderleri arasında ilkesel düzeyde anlaşılan noktaları içeren yazılı bir anlaşma imzalanmasıyla, insanlık tarihinde tarihsel bir dönüm noktası yaşanacaktır. Nükleer silahlar tarihinde ve iki toplumsal sisteme bölünmüş dünyada Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki ilişkilerde, ilk kez nükleer silahların yok edil-

mesi yönünde somut bir anlaşmaya varılmış olacak. Devamlı tırmanma gösteren silahlanma yarışı geriletebilecek ve silahlanma düzeyini eşitlik ve eşit güvenlik temelinde aşağıya indirmenin yolu açılacaktır. Kuşkusuz bu tarihsel adım, daha şimdiden politik olarak barış güçlerinin, sağduyunun, tüm insanlığın bir başarısı olarak ortaya çıkmıştır.

Böylesi bir anlaşmayla insanlık, tüm varlıklarıyla birlikte dünyayı yok edecek nükleer silahlanma yarışına teslim olmayacağını somutlamış olacaktır. Bu anlaşmayla, aynı zamanda insanlık tarihinde yeni bir çağı başlatan Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 70. yılında Ekim Devrimi'nin ülkesi Sovyetler Birliği'nin ilk çağırısını "Barış Çağırısı" oluşunun anlamı, sosyalizmin barış yanlısı doğasının önemi dünya kamuoyunun önünde bir kez daha görülecektir. Tüm ülkelerde ve anakaralarda, nükleer silahsızlanmanın sağlanabileceği görüşünün haklılığı ve silahlanmanın azaltılması yönünde zorlu bir savaş yürüten geniş barış güçlerinin somut sonuçlara varabileceğini gösterecektir.

Nükleer silahların bir bölümünün olsun yok edilmesi, böylece silahlanma yarışının durdurulmasının ilk kez böylesine yakın, somut belirlenmesi uluslararası iklimde de önemli değişikliklerin, gerginliklerin yerini yumuşamanın yolunu açabilecek önemli bir etken olarak da belirliyor. Şimdi kaynaklarını silahlanma yerine gelişme ve kalkınma, karşılıklı işbirliğinin somut olacağı bir dünyanın olanakları daha da artmaktadır. Bundan yalnızca söz konusu anlaşmaya taraf olacak Sovyetler Birliği ve ABD değil, hangi toplumsal sistemde, dünyanın hangi köşesinde yer alıyor olursa olsun, tüm ülkeler, tüm halklar, bir bütün olarak insanlık yarar sağlayacaktır. Bu ülkemiz için de geçerlidir.

Gerçekleşebilecek bir zirve, insanlığın karşı karşıya olduğu tehlikenin tamamen kalkması yolunda önemli bir başlangıç noktası olacak, dünya halklarına barış, gelişme ve kalkınma yolunda yeni perspektifler açacaktır.

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

kısa haberler

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

• Lübnan Genel İşçi Konfederasyonu'nun çağırısı üzerine Lübnan'da emekçiler genel grev yaptılar. Toplumsal durumun sürekli bozulmasını protesto için tüm ülkede yapılan greve fabrikaların yanısıra, dükkanlar, okullar, bankalar ve bürolar da katıldı. Lübnan Sendikalar Konfederasyonu, ücret zamlarıyla enflasyon arasındaki açığın kapatılmasını ve paranın istikrara kavuşması için önlemler alınmasını istiyor.

• F.Almanya, Demokratik Almanya ve Çekoslovakya'da yapılan Olof Palme Barış Yürüyüşleri sona erdi. Yürüyüşten sonra yapılan açıklamada F.Almanya hükümetinin, Avrupa'da nükleer silahlardan arındırılmış bir koridor oluşturulması için Demokratik Almanya ve Çekoslovakya ile görüşmelere başlaması istendi.

• Japonya Komünist Partisi Merkez Komitesi Plenumu'nda bir konuşma yapan JKP Başkanı Kenji Miyamoto partinin 460 bin üyesinin, nükleer savaşın önlenmesi ve nükleer silahların tamamen kaldırılması mücadelesinde kararlı olduğunu açıkladı.

• Paraguay Komünist Partisi Merkez Komitesi Plenumu, kongre kararı aldı. İlegal koşullarda çalışmakta olan Paraguay Komünist Partisi'nin MK Plenumu'nda ayrıca, ülkede demokrasinin yeniden kazanılmasını öngören asgari program üzerinde görüşüldü. Programda, Strössner rejiminin, parti birinci sekreteri Antonio Maydana ve öteki politik tutukluların akıbeti ile ilgili bilgi vermesi isteniyor.

• Fransa hükümeti, "Ulusal ve Avrupa Eylem Federasyonu" adlı faşist örgütün kamuoyunun baskısı sonucu değiştirilmesine karar verdi. Bakanlar Kurulu kararında, bu örgütün neo-faşist ve ırkçı olması nedeniyle lağvedilmesine karar verildiği bildiriliyor.

• İsrail işgal kuvvetleri Ürdün'ün batısındaki bir üniversiteyi, Sabra Şatila katliamının 5. yıldönümünde protesto gösterileri yapıldığı için kapattı. Öte yandan, Arap Birliği Örgütü tarafından Sabra ve Şatila kamplarında ölenleri anma gününde Batı Ürdün'deki Filistin kamplarına giriş ve çıkışları yasakladılar. Bu arada ABD Dışişleri Bakanlığı Washington'da bulunan Filistin Kurultuş Örgütü Enformasyon Bürosu'nu kapattığını açıkladı. Kapatma gerekçesi olarak ise FKÖ'nün "terörist bir örgüt" olduğu yolundaki standart suçlama kullanıldı.

• Honduras'da Parlamento başkanı Karlos Montoya, ülkede "Ulusal Barışma Komisyonu" kurulmasından yana olduğunu açıkladı. Honduras Parlamento Başkanı aynı zamanda ülkede bulunan ve komşu Nikaragua'ya karşı savaş yürüten "Kontralara"ın kamplarının dağıtılmasını istedi ve bunun Orta Amerika'da barışın yerleşmesine bir katkı olacağını vurguladı.

• Etyopya Parlamentosu, ülkenin "Etyopya Demokratik Halk Cumhuriyeti" olmasını kararlaştırdı. Cumhurbaşkanı'na ve Devlet Konseyi Başkanlığına Etyopya İşçi Partisi Genel Sekreteri Mengistu Haile Mariam getirildi. Başkanlığa da Fikri Selasiye Vogdares seçildi.

• Güney Afrika'nın Johannesburg kentinde 2000 kişilik polis birliği siyah derililerin yerleşim bölgesi olan Soweto'ya baskın yaptı, çok sayıda insan tutuklandı. 1976 yılında ve Güney Afrika ırkçı rejiminin polisleri tarafından yapılan bir baskın sonucu Soweto'da yüzlerce siyah derili öldürülmüştü.

• Cenevre'de toplanan 110 hükümetler dışı örgütün katıldığı Filistin Konferansı sona erdi. Konferansın sonunda yapılan ortak açıklamada, Uluslararası Ortadoğu Konferansı'nın en kısa zamanda toplanması istendi ve İsrail'in işgal bölgelerindeki baskıları kınandı. Açıklamada ayrıca dünya kamuoyu, İsrail'in nükleer silahlanma çabaları nedeniyle uyarıldı.

• Şili'de faşist askeri darbenin 14. yıldönümünde cunta yığınca gösterilerle protesto edildi. İçinde Şili Komünist Partisi ve Sosyalist Parti'nin de yer aldığı yedi ilerici partinin oluşturduğu Birleşik Sol cuntanın çekilmesini istedi. Cephe adına bir açıklama yapan Radikal Parti lideri Luis Fernando, cuntaya karşı mücadelenin Birleşik Sol'un başkanı Almeyda ile öteki siyasi tutukluların salıverilmesi istemiyle sıkı sıkıya bağlı olduğunu söyledi.

11 Eylül 1973 yılında yapılan gerici askeri darbeden bu yana kırkı aşkın kişi öldürüldü ve cuntanın açıklamasına göre 3000 kişi kayıp bulunuyor. Darbeden sonra bir milyonu aşkın kişi ülkesini terketmek zorunda kaldı.

• "Orta Amerika Barış Planı"nı hazırlayan 5 ülke ortak bir parlamento kurma kararı aldı. Orta Amerika Parlamentosu için seçimler Nikaragua, Kostarika, Guatemala, Honduras ve El Salvador'da önümüzdeki yılın ilk yarısında yapılacak. Karar, beş ülke devlet başkan yardımcılarının hafta sonunda Honduras'ta yaptıkları toplantıda alındı. Toplantıda Orta Amerika'nın sorunlarının dış müdahale olmadan kendi tarafından çözülmesi gerektiği vurgulandı.

Diğer yandan ABD Devlet Başkanı Reagan, Nikaragua'ya karşı saldırılarını sürdüren Kontralara yardımı ancak Nikaragua'da politik sistemin değişmesi halinde çözebileceğini söyledi.

F.Almanya'da konumlandırılan Pershing füzeleri de anlaşma kapsamında...

Baştarafı 1. sayfada

form olarak değerlendirme yolunda çaba gösterecektir.

Bu seçimlerde iktidarını uzatmaya çalışan ANAP, 12 Eylül rejiminin gönülden ve kararlı izleyicisidir. Demokrasi ile ANAP'ı birlikte düşünmek bugünkü koşullarda olanaklı olmuyor. ANAP denilince, ABD emperyalizmiyle ilişkilerinin "sıkıca bağlı" vb. türden ifadelerle yeterince anlatılmadığı bir parti akla gelmelidir.

ANAP'ın seçimleri kazanması halinde neler olacak? Özal, yurttaşları bezdiren ekonomik programlarını sürdürecektir. Ve giderek Türkiye artık demokrasi ile en küçük bir ilgisinin bulunmadığını herkesin bildiği bu rejime daha uzunca bir süre boyun eğmek zorunda bırakılacak. Geçecek her ay her yıl geri dönülmesi zor dönemeçlerin dönüldüğü, geri alınması zor hakların yitirildiği aylar, yıllar olacak.

Ne zamana kadar? Demokrasi isteyenler birliğin, birlikte, mücadelenin yakıcı önemini kavrayana kadar. Dar hesaplar yerini Türkiye'de demokrasi için içten kaygıya bırakana kadar.

SOL BİRLİK

Seçimlerde tercihimizi

Baştarafı 1. sayfada

şulları altında yapılacak, "demokratik ve dürüst olmayan" bu seçim öncesinde yönelinebilecek ortak bir tutum daha vardır: MÇP dışındaki tüm muhalefet partilerinin "1982 Anayasası'na Hayır, Demokratik Bir Anayasa, Demokratik Bir Seçim Kanunu" talebi çerçevesinde birleşerek seçimlerde ortak bir tutum almalarıdır. Seçimlerde böyle bir tutum, hem 1982 Anayasası'nın reddilmesi temel talebini ülkenin demokratikleşmesindeki zorunlu adım olarak ortaya koyacak, hem de Özal'ın iktidardan uzaklaştırılmasının olanaklarını artıracaktır.

SOL BİRLİK, 1 Kasım 1987 seçimlerinin,

- Geniş emekçi yığınlar ve onların demokrasi, bağımsızlık, barış ve sosyalizm mücadelesi üzerinde yoğun bir terörün sürdürüldüğü koşullarda yapıldığını;

- Büyük kentlerden en irak köylere kadar milyonlarca insanın, işçisiyle, köylüsüyle, aydınıyla, dar gelirli diğer emekçisiyle diktatörlüğün terörü altında ve bu terör sayesinde sürdürülen ekonomik politikaların pençesinde baskı, zulüm, yokluk ve yoksulluk içinde kıvrandığını;

- Ülkede işsizlik, pahalılık, açlık ve devlet terörünün kol gezdiğini;

- Türkiye genelindeki bu durumun Türkiye Kürdistanı'nda katmerli olarak sürdüğünü; insanca yaşamak ve ulusal demokratik haklarına sahip olmak isteyen Kürt emekçilerinin, salt Kürt oldukları, ayrı bir ulusa mensup oldukları için, ayrı bir dil ve kültüre sahip oldukları için hunharca saldırılarla karşılaştıklarını;

- Faşist rejimin yaratmış olduğu bu ortamın demokratik ve serbest seçimlerin yapılmasına engel olduğunu, yeni seçim yasasıyla rejimin keyfi uygulamalarına yeni bir halka daha eklediğini, seçimlerin ilerici ve devrimci güçler üzerinde, seçmenler üzerinde baskıların, yasaklamaların bulunduğu bir ortamda yapıldığını;

- Tüm bu nedenlerden ötürü 1 Kasım seçimlerini özgür ve demokratik bir seçim olarak saymak olanağı bulunmadığını açıklar.

Buna rağmen SOL BİRLİK partileri, 1 Kasım seçimlerinin diktatörlüğe karşı verilmekte olan demokrasi mücadelesi açısından bir olanak niteliği taşıdığını ve bu olanağın rejime karşı mümkün olabilen tüm araçlarla değerlendirilmesi gerektiğini belirtirler.

SOL BİRLİK partileri, yasaklı bulunmaları nedeniyle kendileri seçimlere katılamıyor olsalar bile, her şeyden önce seçim ortamını ajitasyon ve propagandayı yoğunlaştırmak doğrultusunda değerlendirmek, tüm emekçi kitlelere seslerini duyuracak, seçimler nedeniyle politik dikkatleri artan ve aramız içinde olan emekçilere SOL BİRLİK'in programını, ilkelerini, görüşlerini yaymak için ellerindeki tüm olanakları kullanacaklardır.

Seçim günü yapılacak oy tercihleri konusunda ise, SOL BİRLİK:

- Temel insan hak ve özgürlüklerini savunan,
- İşkenceye ve zulme karşı çıkan,
- Tüm siyasi tutukluların kayıtsız şartsız salıverilmesini ve genel bir affı öngören,
- Demokrasinin ön şartlarını demokratik içerikli bir anayasada gören ve bu görevi önüne koyan,
- Kürt halkının haklı istemlerini dikkate alan ve onun üzerindeki baskı ve teröre karşı çıkan,
- Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü isteyen ve bunu açıkça savunan,
- Grev, toplu sözleşme ve diğer sendikalar hakları başta olmak üzere tüm demokratik işçi haklarının kazanılması yolunda uğraş veren,
- Siyasi partiler, dernekler, toplantı ve gösteri yürüyüşleri, basın, öğrenim özgürlüğü ve yüksek öğrenim özerkliği, yargının bağımsızlığı, TRT'nin özerkliği vb. gibi konularda demokratik ilkeleri benimseyen görüşleri demokrasi kapsamında saymakta ve bu istemleri dile getiren parti ve adaylara oy verilmesi çağrısında bulunmaktadır.

Seçimleri diktatörlüğün tercritinin hızlandırılması ve demokrasi güçlerinin kazançlı çıkması için bir platform olarak değerlendirilim.

SOL BİRLİK

Seçime giderken

Baştarafı 1. sayfada

mek istemiyordu, çünkü zamanın bundan böyle aleyhine işleyeceğini gayet iyi biliyordu. Normal zamanında yapılabilecek bir genel seçime kadar ANAP'ın çok daha yıpranacağı ve güç kaybedeceği beliydi. Özal'ın 1 Kasım tarihinde ısrar etmesi bu yüzden. Rakiplerine kendilerini toplama fırsatı vermeden, her ne pahasına olursa olsun bir an evvel oldu bittilerle sonuca gitmek istiyordu.

Referandumdaki "hayır" olaylarının yapılacak bir genel seçimde olduğu gibi ANAP'a akmayacağını Özal da pekala biliyordu. Bu yüzden, bir yandan bu oyların bütünüyle hükümeti ve partisi lehine verilmiş olduğunu ve bir erken genel seçimde de sonucun aynen böyle olacağını iddia eder ve bu yönde kamuoyu oluşturmaya çaba sarfederken, bir yandan da ancak yüzde 30 oranında bir oy oranıyla ANAP'a meclis çoğunluğunu sağlayacak kanun değişikliklerini, en sıradan demokratik teammülleri dahi çiğneyerek gerçekleştirmekten geri kalmıyordu. Yüzde 50 civarında oy kazana-acağına gerçekten inanan bir partinin, zaten demokratik ve adil bir seçim sistemiyle uzak yakın ilgisi olmayan bir seçim sistemini daha da zorlamasına ve seçim bir hafta olsun ertelenmesine kesinlikle yanaşmamasına elbette gerek yoktu. Ama Özal son kozunu oynuyordu ve bunun için her şeyi göze almıştı.

ANAP'ın tek başına iktidar olabilemesi için ne gerekiyorsa yapıldı. 6 ve daha fazla milletvekili çıkaran illerin 4, 5 ve 6 milletvekili çıkaran seçim çevrelerinde en çok oyu alan partinin fazladan bir milletvekili kazanmasını sağlayan kontenjan adaylığı sistemi getirilirken, seçim çevresi barajları da yeniden yükseltildi ve 6 milletvekili çıkarak yerlerde baraj yüzde 20'ye çıkartılıyordu. Seçim çevrelerinde en çok oyu alan partinin çıkarcacı milletvekili lerini daha da artıran bu değişikliklerle Özal, en az oyla en çok milletvekili çıkartmanın, böylece küçük bir seçmen çoğunluğuyla parlamentoda ezici bir sandalye çoğunluğuna erişmenin yolunu açıyordu. Seçime katılan diğer partilerin radyo ve TV'den yararlanma olanakları alabil-diğine kısıtlanırken, iktidar partisinin seçim propagandası için TRT'nin bütün olanakları seferber ediliyordu.

TIP Genel Başkanı Boran ile TKP Genel

Sekreteri H.Kutlu'nun...

Baştarafı 2. sayfada

siyle bu sorumluluğun gerektirdiği bir adım attığı kanısındayız." diyerek başlayan basın bildirisinde daha soran, amacımız halkı daha bugünden demokrasinin mimarı haline getirmek, toplumun her alanını demokratikleştirmek, halkın katıldığı demokratik bir politik rejimi yaşama geçirmektir. Biz temel amaç olan sosyalizmin demokratik kültürünü bugünden toplumda olabildiğince yaygınlaştırmaya çalışacağız." deniyordu.

Basın bildirisinde ayrıca şöyle deniyor: "TBKP komünizmin temel fikirleri çerçevesinde, yapıcılık, gerçekçilik, birleştiricilik ve demokrat-

Propaganda süresi bir bütün olarak kısaltıldı. Seçimin Özal'ın belirlediği takvime yetiştirilebilmesi için önseçim uygulaması kaldırıldı ve adayların merkez yoklaması ile atanması zorunlu kılındı.

Bütün bu dayatmalar karşısında yapılması gereken tek şey seçimlerin boykot edilmesiydi. Meclisteki muhalefet partileri başlangıçta boykottan söz ettiler, ama bu sadece lafta kaldı. Oysa bu doğrultuda kararlı ve ortak bir tutum sergilenileseydi Özal'a geri adım attırmak mümkün olabilirdi. Ancak sözkonusu partilerin ne yapıları, ne de bugüne dek izledikleri tutum, böylesine radikal bir adımı atılmasına elverişliydi. Sol güçlerin önerdikleri türden bir mücadele anlayışının gerekliliği ve önemi, böylesi kritik bir momentte bütün açıklığıyla ortaya çıktı. Yığınları işin içine katmadan ve sorunu herşeyden önce bir rejim sorunu olarak ele almadan, elbette seçim boykotu yapılamazdı.

ANAP açısından her şey yoluna girmiş gibi görünürken, hiçbir kural tanımayan tutumu Özal'ın ayağına dolanıverdi. Baskın basandır anlayışıyla alelacele kanun çıkartırken verdiği açıklar, yüksek yargı kurumlarında takıldı. Önce Yüksek Seçim Kurulu'nun aceleyle kaleme alınan kanun metnindeki boşluklar nedeniyle yeni getirilen kontenjan sistemini "işbitirici" Özal takımının hiç de istemediği yönde yorumlayarak bir anlamda "değiştirmesi", Özal'ı çileden çıkardı. Ardından SHP'nin başvurusunu inceleyen Anayasa Mahkemesi aday tespitine ilişkin hükmü iptal edince, paniğe kapılan Özal ne yapacağını şaşırdı. Öfke ile hukukçulara, yargı organlarına, basına ve diğer partilere karşı ağzına geleni söyleyen Özal, demokrasi ve hukuk anlayışını da bir kez daha açığa vurdu. Anayasa Mahkemesi üyelerine "hukuk cadıları", "baykuşlar" diye küfreden Özal, bu kararı tanımayacağını, meclisin yeniden toplanmasına gerek olmadığını ve seçimlerin önce den belirlenen tarihte yapılacağını iki gün boyunca tekrarladı durdu.

Özal meclise gitmekten korkuyordu, çünkü aday olmayan veya seçim listelerinde yerleştirildikleri sıradan hoşnut kalmayan bir kısım ANAP milletvekili de diğerleriyle birlikte kazan kaldırmış,

erken seçimin yapılmasını engellemeye çalışıyorlardı.

Meclisin toplanması halinde kontrolü elinden kaçırabilirdi. ceği endişesiyle Özal, basında "isyancılar" diye adlandırılan bu milletvekillerinin Anayasa'da öngörülen yeterli sayıda imza ile başvurarak meclisi toplantıya çağırmaları üzerine, Evren'i "deldirmem" dediği ve "kefil" olduğu Anayasayı bir kez daha açıkça ihlal etmek pahasına, Meclis Başkanı Karaduman'ın yetkisini aşarak bu talebi geri çevirmesini sağlamıştı. Rejimin keyfi baskıcı karakterinin yeni ve çarpıcı bir örneğiydi bu. Ancak Anayasa Mahkemesi'nin kararından sonra, SHP, DYP ve DSP'nin, hiçbir meşruiyeti kalmayan bu seçimlerin yapılması sorumluluğuna ortak olamayacaklarını birlikte açıklamaları üzerine, Özal geri adım atmak zorunda kaldı.

Meclisin toplanmasından sonra nelerin olabileceği, değişen meclis aritmetiğinin erken seçime ilişkin yeni kanun çıkarma girişimlerini nasıl etkileyeceği, gazetemizin yayına hazırlandığı şu an herkesin meçhulü. Erken genel seçimin hangi tarihte yapılacağı da henüz belli değil. Ancak kararlı davranılması halinde, Özal'ın oyunlarının kısmen de olsa bozulması ihtimali hala mevcut. Bu fırsatın gereğince kullanılması halinde, erken

seçimin rejime karşı verilmekte olan mücadelenin gelişimi ve demokratikleşme yönünde demokrasi güçleri tarafından daha iyi değerlendirilebilmesi mümkün olabilecektir.

Erken genel seçimi "diktatörlüğün tercritinin hızlandırılması ve demokrasi güçlerinin kazançlı çıkması için bir platform olarak" değerlendirmeye görüldünden hareket eden Sol Birlik, temel insan hak ve özgürlüklerini savunan, işkenceye ve zulme karşı çıkan, tüm siyasi tutukluların kayıtsız şartsız salıverilmesini ve bir genel affı öngören, demokrasinin ön şartlarını demokratik içerikli bir anayasada gören ve bu görevi önüne koyan, Kürt halkının haklı istemlerini dikkate alan ve onun üzerindeki baskı ve teröre karşı çıkan, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü isteyen ve bunu açıkça savunan, grev, toplu sözleşme ve diğer sendikalar hakları başta olmak üzere tüm demokratik işçi haklarının kazanılması yolunda uğraş veren, siyasi partiler, dernekler, toplantı ve gösteri yürüyüşleri, basın, öğrenim özgürlüğü ve yüksek öğrenim özerkliği, yargının bağımsızlığı, TRT'nin özerkliği vb. gibi konularda demokratik ilkeleri benimseyen ve bu istemleri dile getiren parti ve adaylara oy verilmesi çağrısı bulunmaktadır.

Barış, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin yılmaz savaşçısı Behice Boran'ı yitirdik

Baştarafı 1. sayfada

alındığı 4. Büyük Kongre Kararları, mahkeme savunmaları, meclis ve radyo konuşmalarıyla, Kürt demokrat ve yurtseverlerinin, özgürlükçülerin başında oldu" deniliyor.

45 Yıl boyunca ülkemizin demokrasi tarihinde atılmış her ileri adımda onun katkılarının vazgeçilmez değerde olduğu söylenmekte ve 1950'den bu yana barış için uğraş verenlere örnek olduğu vurgulanmaktadır. Türkiye İşçi Partisi'nin açıklaması şu cümlelerle bitiyor: "Onun yolu birlik ve mücadele yoluydu. O son anına kadar tüm barış ve demokrasi güçlerinin birliği sol güçlerin birliği, işçi sınıfının birliği için çalıştı. Bugün bizler, partiyi dün ve bugün omuzlayanlar, onu izleyenler, ona gönül ve destek verenler birlik için, mücadele için Boran'ın yolundan daha sıkı kenetlenip yürüyeceğiz. Boran yoldaş bize mücadelede kararlılığı öğretti, en güç koşullarda başımızı dik tutmayı öğretti. Biz Boran yoldaşa layık öğrenciler olacağız, söz veriyoruz. Rahat uyu"

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi açıklamasında "...İşçi sınıfının, Kürt ve Türk halkının değerli evladı, ülkemizde barış demokrasi, sosyalizm mücadelesinde önder bir komünisti, uluslararası komünist harekette enternasyonalist saygın bir yeri olan Behice Boran yoldaşı yitirdik" denilerek TIP ve yandaşlarına baş sağlığı dlenmektedir. Bu acı kaybın tüm TKP üye ve yandaşlarının yüreğinde olduğu ve aynı zamanda kendilerinin kaybı olduğu vurgulanıyor. Açıklamada daha sonra şu sözler yeralıyor: "Boran Yoldaşla ölümünden iki gün önce par-

timiz Genel Sekreteri Haydar Kutlu Yoldaş Brüksel'de düzenledikleri ortak basın toplantısında, partilerini TBKP adı altında birleştirmeye karar verdiklerini açıklamışlardı. Böylece Boran Yoldaş, daha genç yaşlarda başladığı barış demokrasi ve sosyalizm mücadelesini, ileri yaşlarında komünist hareketin birliği gibi çok önemli görevin yerine getirilmesiyle noktalıyordu."

"Boran Yoldaş, 60'lı yıllarda yetişmiş tüm ilerici, devrimci kadrolara emeği geçmiş bir lider olarak, onlara, tüm komünist harekete, devrimci sola, ilerici, demokrat, yurtsever kişi ve güçlere, birlik çağrısı yapıyordu. Çünkü Boran yoldaşın deyimiyle "Aydınlık Geleceğin" görevleri bugün her düzeyde birlik çabalarının yaşama geçmesiyle olanaklıdır. Boran Yoldaş bizlere kavga mirası olarak birlik görevlerini bıraktı. Bu her düzeyde yerine getirilmesi gereken bir mücadel bayrağı olarak yaşama geçecektir."

Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Komünist Partisi Merkez Komiteleri'nin ortak açıklamasında ise "Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Komünist Partisi, onunla birlikte başlayan ve tamamlanan her iki partinin Türkiye Birleşik Komünist Partisi olarak birleşmesi çalışmalarını en kısa zamanda ortak kongreyle noktlayacaklardır. Yine onunla birlikte çizilen Türkiye Birleşik Komünist Partisinin tarihsel görevi olan, komünistleri birleştirme görevini her iki parti kararlılıkla yerine getireceklerdir" denilerek Behice Boran'ın yurtdışındaki onbinlerce politik göçmenin Türkiye'ye dönüş ve demokrasi istemlerinin bir temsilcisi olarak döneceği vurgulanmaktadır.

Yığınların devrimci yaratıcılığı, eylemde demokrasi: Büyük Ekim Sosyalist Devrimi

1917 Ekim'inde sosyalist devrim Rusya'da zafere ulaştı. İnsanlık tarihinde ilk kez sömürünün egemenliğine son veriliyordu. İşçiler kapitalistlerden, köylüler büyük toprak sahiplerinden ve askerler militaristlerin yönetiminden kurtulmuş oluyorlardı. Yüzyıllar boyunca süregelen, halkın sadece ufak bir azınlığının toplumu yönetmesi ortadan kaldırılmış, bu işlev çoğunluğa, yani bütün halka maledilmişti. İlk kez toplumun çoğunluğu, yani işçiler, köylüler ve diğer emekçiler ayrıcalıklı azınlığın egemenliğini tarihsel olarak siliyorlar ve en büyük devrimci dönüşümlerden birini, sosyalist demokrasiyi gerçekleştiriyorlardı.

EMEĞİLERİN DEVRİMCİ MÜCADELESİNİN ÜRÜNÜ

Ekim Devrimi, burjuva politikacılarının göstermeye çalıştığı gibi, Lenin etrafında toplanan kararlı ve sadık bir grubun işi, darbesi değildi. Gerçekte, eylemde demokrasi idi, doğrudan ve aracısız demokrasi idi. Ekim sosyalist devrimi kendi halk kitlelerinin eseri olmasaydı, hiç bir zaman bu büyük ülkede başarıya ulaşamaz ve kapitalist dünyanın hemen hemen bütün yönelttiği saldırıları göğüsleyip varlığını koruyamazdı. Sosyalist devrim bir çok çetin engeli aşmak, sayısız ekonomik ve sosyal zorlukları ve düşmanlarını yenmek zorunda kalmıştır. Bunların üstesinden gelirken, distant emperyalizmin ve gericiliğin yönelttiği imha saldırılarını göğüsleyerek bugünlere ulaşmıştır.

Nitekim, Ekim Devrimi doğrudan işçi sınıfı ve köylülerinin hareketinin içinden doğmuştur. Devrim öncesi haftalarda, aylarda politik talepteki grevler hızla ülkeyi sarmıştı. Eylül ayında Ural'da 100 bin işçi "yaşasın işçi ve köylü iktidarı" sloganı altında greve çıkmıştı. Ivanov bölgesinde 300 bini aşkın işçi fabrikaları işgal etmişti. Demiryolu işçilerinin merkezi grevi, Bakü'da petrol işçilerinin ve Moskova'da 100 binden fazla işçinin grevleri bu sırada gerçekleşti. Sadece Rusya değil, diğer bir çok ülkede, dünya savaşının dördüncü yılı olan 1917'de sayısız kitle eylemleri, toplantılar, gösteriler ve grevlerle sahne oluyordu. İnsanlar savaş ve yıkım istemiyordu artık; savaşı, sömürsüz bir dünya, iş ve ekmek istiyorlardı.

Kapitalist dünyayı saran kendiliğinden eylemler Rusya'da devrimin başarısı ile sonuçlandı. Çünkü burada örgütlü ve bilinçli güç olgunlaşmıştı. O zamanlar Lenin'in önderliğindeki Bolşevik Sosyal Demokrat İşçi Partisi kararlı ve sonuç alıcı biçimde kitlelerin kendiliğinden eylemleri ile bütünleşebilmiş, zafer yolunu gösterebilmişti.

7 Kasım 1917'de (o zamanki Rus takvimine göre 25 Ekim) işçiler ve askerler burjuva hükümetinin bulunduğu Petrograd'daki kışlık sarayı bastılar. Halkın istem ve özlömlerini karşısına almış olan bu sistemi korumaya niyetli güç kalmamıştı. Ekim Devrimi tarih sahnesindeki yerini alıyordu.

İŞÇİ SINIFININ BİLİME DAYALI, BİLİNÇLİ ESERİ

Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünü diğer tarihsel olaylardan ayıran özellikleriyle kavramak, çağımızın sorunları ve toplumsal gelişme ile bağlarını yakalamak açısından önem taşır.

1917 Ekim Devrimi sadece 20. yüzyılın tarihsel bir olayı değildir.

Herşeyden önce, insanlık tarihinin bütününde bir dönüm noktasını belirlemektedir. Ekim Devrimi ile birlikte insanlığın bilinçle oluşturulan, bilinçle yön verilen tarihi başlamaktadır. Yeryüzünün altında birini oluşturan bu ülkede, sosyalist devrimle birlikte ilk kez tarihin yasaları ile toplumsal gelişmeye bilinçli olarak yön verilmeye başlanılmıştır.

İlk kez sömürü toplumlarının binlerce yıllık temeli terketilmiş, taze ve sağlıklı yeni bir temelde adil ve sömürsüz bir toplumsal sistemin kurulmasına girişilmiştir. Sömürüden, yokluktan, baskıdan, sefaletten, savaş ve zorbalıktan kurtuluşu getiren yola girilmiştir.

Marx, Engels ve Lenin'in geliştirip olgunlaştırdığı, işçi sınıfı hareketinin insanlığa sunduğu bilimsel sosyalist-komünist-fikirler gerçeklik halini aldı. Bu anlamda da Ekim Devrimi eşine rastlanılmayan, kendine özgü tarihsel bir olgudur.

Sovyet Rusya'da emekçiler 1917'de yönetimde idiler ve Sovyetler Birliği'nde 1987 yılında da emekçiler yönetimde idiler. 70 yıldır emekçi sınıflar aynı zamanda yönetici sınıf olmanın zengin deneyimlerini, kazanımlarını insanlığa sunuyorlar. Bu örnek zaferiyle işçi sınıfı en geri durumdaki ülkesini tarihsel olarak kısa sayılan bir sürede, günümüzde dünya çapında en üst noktaya ulaştırdı.

Ekim Devrimi kârâ dayalı ekonomik egemenliğe son verdi. Temel üretim araçları üstünde toplumsal mülkiyet gerçekleştirildi. Demokrasi, çoğunluğun, emekçi halkın, çıkarları doğrultusunda işleyebilmek için madde bir temel kazandı. Çoğunluğun, yani işçi sınıfı ve diğer müttefiki emekçilerin politik egemenliği ve başlıca üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti ile ortaya çıkan bu yeni yaşam tarzı, sosyalist sistem, sömürüye dayalı tüm diğer toplumların "demokrasi"sinden ilkesel olarak daha üstündür, tarihsel olarak daha üstündür.

İNSANLIK TARİHİNDE KAPİTALİZMDEN SOSYALİZME GEÇİŞ ÇAĞI

Ekim Devrimi'nin diğer bir özgülüğünün, dünya devrim sürecinin başlangıcını oluşturarak insanlık tarihine yaptığı katkının özellikle vurgulanması gerekir. İnsanlık tarihinde artık kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı başlamış oldu. 1917'den günümüze değin tüm sınıfsal, toplumsal ve uluslararası ilişkileri, gelişmeleri çağımızın bu özgün diyalektiği doğrudan etkilemekte, belirleyici rol oynamaktadır.

Ekim Sosyalist Devrimi'nin zaferi ile artık dünya eski dünya değildi. Yeryüzünün altında birinde kapitalist egemenlik bir anda yok edilmişti. Bu ilk sosyalist ülke, Sovyet Rusya dünyadaki milyonlarca insan için, tüm halklar için görkemli bir örnek oluşturdu. Devrimin ardından bir çok kapitalist ülke savaşın bitirilmesi, iş ve ekmek için, sömürgecilğe son verilmesi için kitlesele eylemlere, grevlere sahne oldu. Devrimci işçiler ve müttefikleri Almanya'da ve Avusturya-Macaristan'da imparatoru, kralları ve prensleri kovadılar. Macaristan, Bremen, Bavyera ve Slovakya'da Sovyet Cumhuriyetlerini kurdular. Ocak 1918'de Finlandiya ve Baltıklar'da, —şimdiki Sovyet Cumhuriyetlerinden— Litvanya, Estonya ve Letonya'da gerçekleşen sosyalist devrimler Alman istilasının yardımıyla kanla bastırıldı. Devrimci gelişme-

leri gericiiler bastırarak tekrar iktidarı aldılarsa da Ekim Devrimi, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağının ilk belirtilerini beraberinde getirmişti.

Nitekim, dünya çapında ilerici ve gerici güçler arasındaki güçler dengesi artık tümüyle değişmişti. Alman faşizmi ve 2. Dünya Savaşı da dünya kapitalizmine, emperyalizme halkların sosyalizme yönelmesini engellemesine yardımcı olamadı. Tam tersine, 40'lı ve 50'li yıllardaki ikinci bir devrimci dalga ile Avrupa ve Asya'da sosyalist devrimler başarıya ulaştı. Sosyalizm günümüzde artık bir dünya sistemi olarak barış ve toplumsal ilerleme sorunlarında etkin bir işlev görmektedir. Sosyalizm, dünyanın üçte birinde sömürünün ortadan kaldırıldığı koşullarda toplumun yaşama ve gelişme olanaklarını yaratmıştır.

Bolşevikler'in 1917 zaferinden sonra dünya komünist hareketinin oluşması büyük ivme kazanmıştır. Rus komünistlerinin yanısıra Finlandiya, Avusturya, Polonya, Macaristan, Bulgaristan, Çin, İngiltere, Fransa, Kore, Hollanda, İran, İsviçre, Çekoslovakya, Türkiye, ABD ve Almanya'dan devrimcilerin bir araya geldiği Komünist Enternasyonal önemli deneyimler kazandı. Ekim Devrimi'nden on yıl sonra dünya komünist hareketi 46 partiye sahipken, 1945'de bu sayı 76'ya çıkmıştır. Günümüzde 100'e yakın komünist parti en büyük politik ve düşünsel gücü oluşturmaktadır. Sosyalist Ekim Devrimi ile antisömürgeci ulusal kurtuluş hareketleri de muazzam bir ivme kazanmıştır. Devrimin ertesindeki yıllarda ve özellikle Alman ve İtalyan faşizminin ezilmesinden, Japon militarizminin yenilgiye uğratılmasından sonra sömürgeci egemenlikler peş peşe yıkıldılar. Sonuçta, eski sömürgeci sistem bütünüyle yaşam olanaklarını yitirdi ve yıkıldı. Ulusal demokratik hakları için, bağımsızlığı için mücadele eden; eşit haklar temelinde kendi geleceğini özgürce belirleme hakkını elde etmek isteyen halklar sömürgeci sistemin çemberini kırarak sosyalizme yönelmeye başladılar.

Açık bir gerçektir ki, günümüzde de Sovyetler Birliği'nde gelişen yeni açılımlar, devrimci dönüşümler, etkin barış politikası ve daha ileri demokratikleşme girişimleri sosyalizmin çekiciliğini ve etkinliğini güçlendirmektedir. Günümüzde de Sovyet toplumunun daha ileri kazanımlara yönelmesi, daha çok sosyalizm yolunda ilerlemesi sosyalist devrimin yeni aşamalarını gözler önüne sermekte, sosyalist başarı ve deneyimlerin zenginleşmesini sürdürmektedir.

EKİM DEVRİMİ VE BARİŞ

İşçi sınıfının iktidarı ele alması ve üretim araçlarının toplumsal mülkiyetini gerçekleştirmesi, Ekim Devrimi'nin bir diğer başarısının etkinliğini beraberinde getirdi. Sosyalizm barış gücü olarak tarih sahnesinde yerini aldı.

Ekim Devrimi barış mücadelesi içinde zafere ulaştı. "Silahları bırak" sloganı ile Alman-Rus cephesinde Eylül-Ekim 1917'de Alman, Rus ve Avusturyalı askerler emperyalist paylaşım savaşına son vermek için kardeşliklerini ilan ettiler. Birliklerin çoğunda komutanların emirleri hiçe sayılarak silahlar bırakıldı. Bu aylarda 2 milyonu aşkın asker savaşı terketti.

Bolşevikler bu sloganı temel aldılar. Ekim Devrimi'nin başarıya ulaştığı gün devrimci hükümetin ilk resmi açıklaması ünlü "Barış Bildirgesi" oldu. Sovyetler Birliği'nin bugünkü barış politikasını doğru kavramak, bu barış bildirgesini tanıyarak olanaklıdır.

Lenin 26 Ekim (8 Kasım) 1917'de Tüm Rusya Sovyetler Kongresi delegeleri önünde bu bildirgeyi okuyarak şunu açıkladı: "Barış sorunu çağın en güncel ve herkesi harekete geçiren sorunudur". Bildirgenin gerekçesini açıklarken şöyle diyor: "İşçi hareketi galip gelecek ve barışın ve sosyalizmin yolunu açacaktır". Bildirge tüm halklara ve yönetimlere savaşa derhal son verilmesi çağrısını yapıyor ve barışı sağlamak için vakit geçirmeksizin görüşmelere başlanmasını öneriyordu. O sıralarda 4. yılına girmiş olan 1. Dünya Savaşı sayısız insanın ölümüne, yıkımlara neden olmuştu. Komünistlerin bu barış girişimi tüm dünyada büyük yankılar yarattı. Barış Bildirgesi'nden sonra Sovyet Rusya tekyanlı olarak savaşın dışına çıkmıştı. Tarihte ilk kez barış nutukları ile yetinilmesine son verilmiş ve barışı yaşama geçirme çağına adım atılmıştır. İlk kez tarihte bir devlet dış politikasında ve uluslararası ilişkilerinde barışı en üst doktrin olarak temel alıyordu.

Ekim Devrimi'nden günümüze değin bu temel doktrin dünya halklarına barışın ve barış içinde birarada yaşamanın yolunu göstermektedir. Emperyalizmin, dünya kapitalizminin aksine, sosyalist sistemde üretim araçlarının toplumsal mülkiyetinin sağlanarak silahlanma ve savaş sanayiinde "kâr" sağlamanın sözkonusu olmaması, aman olmanın çıkması bu doktrin, bu anlayışın maddi temellerini oluşturuyor.

Bu politikanın günümüzde artık tüm insanlığı, insanlığın geleceğini doğrudan ilgilendiren, belirleyen yeni niteliğini özellikle vurgulamak gerekir. Günümüzde bilimsel teknolojik devrim bir yandan insanlığın önüne yeni ve muazzam olanaklar sererken, diğer yandan korkunç tahrip gücüne sahip nükleer silahlar tüm insanlığı yok olmanın eşiğine getirmiştir. Emperyalizmin, özellikle ABD yönetiminin sosyalizmi

yok etmek, işçi sınıfının bu doğrultudaki mücadelesini durdurmak ve dünya halklarını tehdit altında tutmak politikası insanlık tarihinin bu tehlikeli noktaya gelmesini sağlamıştır. Dünyayı bir kaç kez yok edecek güçteki nükleer silahların dört bir yanda konumlanarak yeryüzünü kuşattığını görmek bile bu tehlikeyi kavramaya yetiyor. Diğer yandan günümüz dünyasında ülkelerin birbirleriyle sıkı bağlar, sistemlerden bağımsız karşılıklı ve karmaşık ilişkiler içinde oldukları gözönüne alınırsa, artık hiçbir uluslararası sorunun, gelişkinin savaşla çözülemeyeceği açıktır. Emperyalizmin sürekli olarak, doğası gereği uygulayageldiği gibi, artık savaş çelişki ve sorunların çözümünde araç olmaktan çıkmıştır. Çünkü bu savaşçı ve saldırgan doğrultuda atılacak her adım tüm insanlığın yok olmasını beraberinde getirecektir.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 27. Kongresi'nde ortaya atılan yeni bir uluslararası güvenlik sisteminin, karşılıklı eşit güvenlik temelinde, barış içinde birarada yaşama ilkesi çerçevesinde ve çağın gereği yeni bir düşünce tarzıyla oluşturulması fikri bu anlamda büyük önem taşıyor. Sosyalist ve kapitalist sistem arasındaki çağımızın temel çelişkisi, günümüzde gerici, emperyalist ve saldırgan güçlerle barış güçlerinin arasındaki mücadele olarak açığa çıkmakta, belirginleşmektedir.

"SBKP, barış için tehlike ne denli büyük olursa olsun, emperyalizmin saldırgan çevrelerinin politikasından kaynaklanan bir dünya savaşının kader ve kaçınılmaz olmadıktan hareket ediyor. Savaşı önlemek ve insanlığı bir felaketten korumak mümkündür. Bu, sosyalizmin, gezegenimizdeki tüm ilerici ve barışsever güçlerin tarihsel görevidir." (SBKP'nin 27. Kongresince, 1 Mart 1986'da onaylanan Programından)

SBKP Genel Sekreteri M.Gorbacov'un tüm halklar nezdinde büyük destek kazanan barış girişimleri, 1917 Ekim Devrimi'nin ilk yasal girişimi olan Barış Bildirgesi'nin, Sovyetler Birliği'nin 70 yıllık barış ve silahsızlanma politikasının ısrarlı ve yaratıcı biçimde devamıdır.

